

Ársskýrsla
Velferðarsviðs
Reykjavíkurborgar
2008



Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Ársskýrsla
Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar
2008

Efnisyfirlit

Ávarp sviðsstjóra	4
Velferðarráð Reykjavíkurborgar	6
Barnaverndarnefnd Reykjavíkur	7
Hlutverk Velferðarsviðs.....	9
Mannfjöldi í hverfum Reykjavíkurborgar ...	10
Helstu nýmæli	12
Chief Innovations	18
Þjónusta	24
Fjárhagsaðstoð	24
Húsnæðismál.....	29
Búsetuúrræði	36
Ráðgjöf.....	37
Barnavernd Reykjavíkur	39
Starfsemi fyrir börn og unglinga.....	43
Félagsstarf	46
Stuðningur við fólk í heimahúsum	47
Fjármál	54
Helstu lykiltölur 2007 og 2008	55

Ávarp sviðsstjóra

Ársins 2008 verður minnst sem árs mikilla umhleytinga. Í janúar urðu meirihlutaskipti í borginni en þá tók við nýr meirihluti Sjálfstæðisflokks og F-lista. Í ágúst urðu síðan aftur meirihlutaskipti en þá tók við meirihluti Sjálfstæðisflokks og Framsóknarflokks.

Á vormánuðum fór að bera á fyrstu vísbendingum um breytingar í efnahagslífinu eftir að krónan fór að falla og verðbólga að aukast. Um það leyti byrjuðu fyrirtæki að hagræða í rekstri með þeim afleiðingum að atvinnuleysi jókst. Í október hrundu svo bankarnir með alvarlegum afleiðingum. Í kjölfarið fór atvinnuleysi enn vaxandi og bera fór á aukinni eftirspurn eftir velferðarþjónustu. Hafist var handa við að aðlaga þjónustu sviðsins nýjum aðstæðum hratt og vel og mæta aukinni þjónustuþörf.

Strax í október var sett af stað sérstök aðgerðaáætlun Velferðarsviðs vegna aðstæðna í efnahagslífi Íslands þar sem helstu áherslur voru að efla ráðgjöf og bæta aðgengi að ráðgjafarþjónustu, efla upplýsingagjöf, auka samstarf aðila innan borgarinnar og utan, sér í lagi lykilaðila eins og félagsmálaráðuneytis og Ráðgjafarstofu um fjármál heimilanna og kortleggja úrræði og tilboð sem fjölskyldum og heimilum stendur til boða í samfélaginu við ríkjandi aðstæður. Jafnframt var lögð áhersla á stuðning við starfsfólk sviðsins samhliða vaxandi álagi.

Samhliða þessum aðgerðum var ljóst að tekjur borgarinnar væru að dragast saman og myndu dragast enn frekar saman á árinu 2009. Á haustmánuðum lögðu starfsmenn því mikla vinnu í starfs- og fjárhagsáætlun fyrir árið 2009 m.t.t. nýrra aðstæðna.

Á árinu var unnið að mörgum mikilvægum verkefnum á Velferðarsviði sem nánar er fjallað um í ársskýrslunni en segja má að þau stærstu varði yfirtöku borgarinnar á verkefnum frá ríki.

Í ágúst skrifuðu borgarstjóri og félags- og tryggingamálaráðherra undir þjónustusamning um framkvæmd á hluta af þjónustu við geðfatlaða. Þjónustan felst í uppbyggingu nýrra búsetukjarna fyrir geðfatlaða og veitingu þjónustu inn í kjarnana. Samhliða undirskrift samningsins var skrifað undir yfirlýsingu um að Reykjavíkurborg taki yfir alla þjónustu við geðfatlaða um áramótin 2008/2009. Í lok árs var samningaviðræðum um síðari verkhlutann ekki lokið.

Allt árið var unnið að samningagerð milli Reykjavíkurborgar og heilbrigðisráðuneytis um yfirfærslu heimahjúkrunar frá ríki til borgar. Í lok árs skrifuðu borgarstjóri og heilbrigðisráðherra undir þriggja ára tilraunasamning þess efnis að



Reykjavíkurborg tæki yfir heimahjúkrun frá og með 1. janúar 2009 með það að markmiði að sameina hana félagslegri heimþjónustu í Reykjavík.

Auk annarra verkefna sem unnið var að á árinu má nefna breytt fyrirkomulag á niðurgreiðslum Reykjavíkurborgar í félagslegum leiguíbúðum úr beinum niðurgreiðslum með hverri íbúð í persónubundinn stuðning við leigjendur í formi húsaleigubóta og sérstakra húsaleigubóta. Gengið var frá samningi við SÁÁ um rekstur á nýju búsetuúrræði með félagslegum stuðningi fyrir allt að 20 einstaklinga sem hætt hafa neyslu áfengis- eða vímuefna en þurfa stuðning og aðstoð við búsetu. Samþykkt var stefna Reykjavíkurborgar í málefnum utangarðsfólks 2008 – 2012 og er markmiðið með stefnunni að koma í veg fyrir útigang og tryggja öllum sem eru utangarðs viðunandi húsaskjól. Á árinu voru sett upp fjögur færanleg smáhýsi fyrir utangarðsfólk, gistiþlássum í gistiskýli fyrir utangarðsmenn var fjölgað og undirbúið var samstarf við Hjálpræðisherinn um aðstöðu í dagsetri Hjálpræðishersins til uppbyggingar á iðju fyrir utangarðsfólk í Reykjavík.

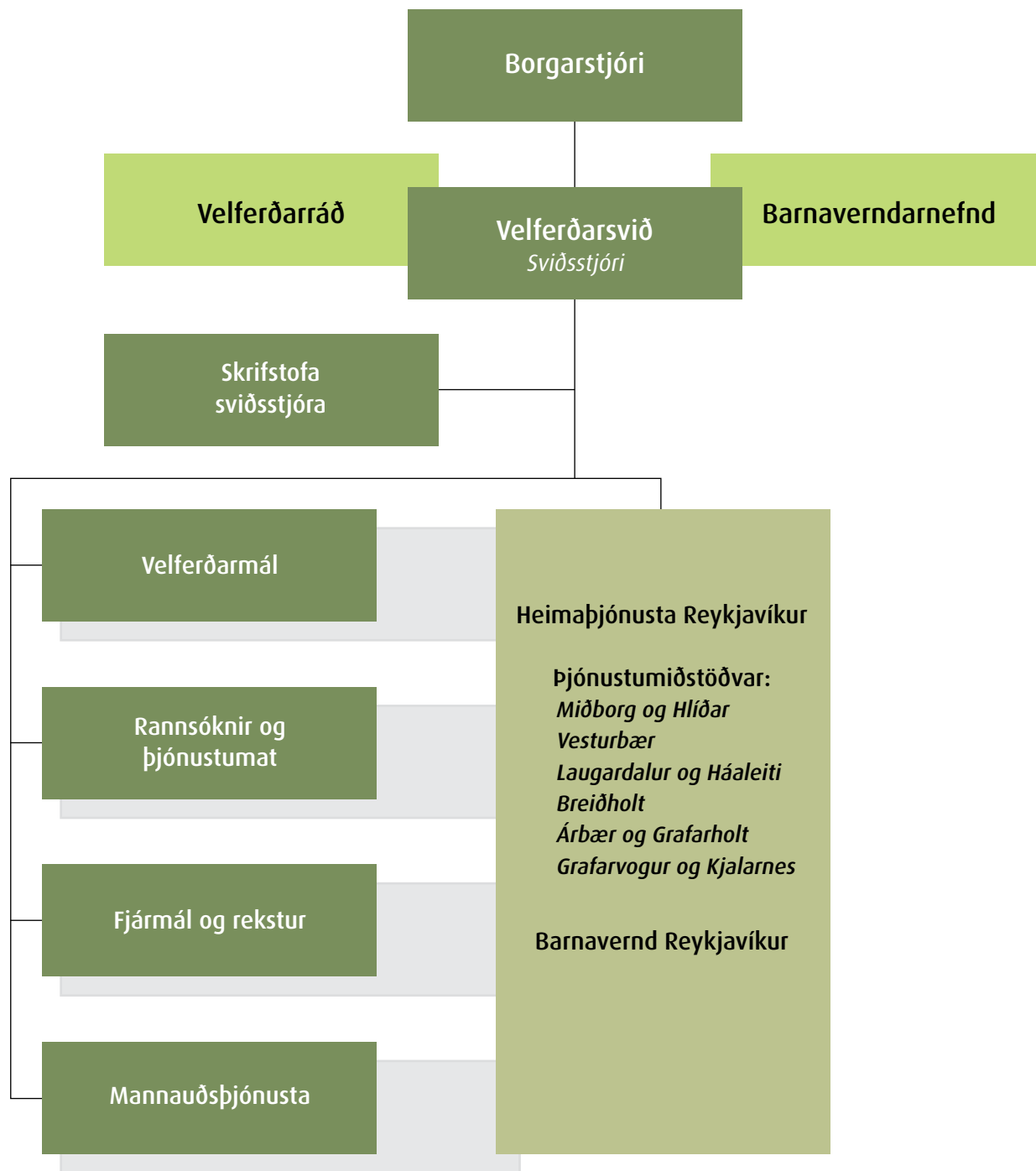
Aðalskrifstofa Velferðarsviðs og skrifstofa Barnverndar Reykjavíkur fluttu á árinu í Borgartún 12-14 ásamt öðrum fagsviðum og starfseiningum Reykjavíkurborgar.

Þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts flutti einnig á árinu í nýtt og glæsilegt húsnæði við Hraunbæ og deilir nú húsi með heilsugæslu hverfisins. Skrifað var undir sérstaka samstarfsyfirlýsingu milli Þjónustumiðstöðvarinnar og Heilsugæslunnar á höfuðborgarsvæðinu í því sambandi.

Starfsmenn Velferðarsviðs hafa lagt á sig mikla vinnu á árinu til að mæta þeim sérstöku aðstæðum sem ríkt hafa í samfélaginu. Undirrituð vill þakka starfsmönnum sviðsins afar óeigingjarnt starf á árinu í þágu velferðarþjónustunnar við borgarbúa.

Stella K. Víðisdóttir
sviðsstjóri Velferðarsviðs

■ Skipurit Velferðarsviðs



Skýring: Skrifstofa Stofnun Fagráð / nefnd

Velferðarráð Reykjavíkurborgar

Á árinu 2008 hélt velferðarráð 24 fundi.

■ Frá 1. janúar 2008 til 24. janúar 2008 voru eftirtaldir fulltrúar í Velferðarráði:

Björk Vilhelmsdóttir formaður
Friðrik Dagur Arnarsson varaformaður
Dofri Hermannsson
Marsibil Sæmundardóttir
Jórunn Frímannsdóttir
Elínbjörg Magnúsdóttir
Björn Gíslason

■ Áheyrnarfulltrúi:

Guðrún Ásmundsdóttir

■ Varamenn:

Guðlaug Magnúsdóttir
Þórir Hrafn Gunnarsson
Dögg Hugosdóttir
Einar Örn Ávarsson
Sif Sigfúsdóttir
Ingunn Björk Vilhjálmsdóttir
Rósa Kr. Stefánsdóttir

■ Varaáheyrnarfulltrúi:

Kjartan Eggertsson

■ Nýtt velferðarráð skipað 24. janúar 2008:

Jórunn Frímannsdóttir formaður
Björn Gíslason
Elínbjörg Magnúsdóttir
Gunnar H. Hjálmarsson varaformaður
Björk Vilhelmsdóttir
Stefán Benediktsson
Þorleifur Gunnlaugsson

■ Áheyrnarfulltrúi:

Marsibil Sæmundardóttir

■ Varamenn:

Kristján Guðmundsson
Sif Sigfúsdóttir
Ingunn Vilhjálmsdóttir

Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir
Guðlaug Magnúsdóttir
Þórir Hrafn Gunnarsson
Elín Sigurðardóttir

■ Varamaður áheyrnarfulltrúa:

Jóhanna Hreiðarsdóttir

■ Breytingar á skipan fulltrúa:

Þann 18. mars tók Sif Sigfúsdóttir sæti Björns Gíslasonar og
Björn Gíslason tók sæti Sifjar Sigfúsdóttur.

■ Nýtt velferðarráð skipað 21. ágúst 2008:

Jórunn Frímannsdóttir formaður
Sif Sigfúsdóttir
Hallur Magnússon varaformaður
Jóhanna Hreiðarsdóttir
Björk Vilhelmsdóttir
Marsibil Sæmundardóttir
Þorleifur Gunnlaugsson

■ Varamenn:

Elínbjörg Magnúsdóttir
Kristján Guðmundsson
Salvör Gissurardóttir
Ingvar Mar Jónsson
Guðlaug Magnúsdóttir
Þórir Hrafn Gunnarsson
Elín Sigurðardóttir

■ Áheyrnarfulltrúi:

Gunnar H. Hjálmarsson

■ Varamaður áheyrnarfulltrúa:

Halla Rut Bjarnadóttir

■ Starfsmenn Velferðarsviðs sem sátu fundi:

Stella K. Víðisdóttir sviðsstjóri
Elly A. Þorsteinsdóttir skrifstofustjóri
Sigríður Jónsdóttir skrifstofustjóri
Ingunn Þórðardóttir skrifstofustjóri
Helga Jóna Benediktsdóttir lögfræðingur
Hulda Dóra Styrmisdóttir skrifstofustjóri
Hörður Hilmarsson skrifstofustjóri

Barnaverndarnefnd Reykjavíkur

Á árinu hélt barnaverndarnefnd 23 fundi.

■ Frá 1. janúar 2008 til 24. janúar 2008 sátu í barnaverndarnefnd:

Guðjón Ólafur Jónsson
Ólöf Finnsdóttir
Bessí Jóhannsdóttir
Jóhann Björnsson
Heiða Björg Pálmadóttir

■ Varamenn:

Arnar Þór Sævarsson
Helga Kristín Auðunsdóttir
Svanhvít Axelsdóttir
Dögg Proppé Húgósóttir
Guðlaug Magnúsdóttir

■ Frá 24. janúar til 21. ágúst 2008 sátu í barnaverndarnefnd:

Halldór V. Frímannsson
Kolbrún Baldursdóttir
Eyjólfur Ármannsson
Heiða Björg Pálmadóttir
Dögg Proppé Húgósóttir

■ Varamenn:

Svanhvít Axelsdóttir
Katrín Helga Hallgrímsdóttir
Halla Rut Bjarnadóttir
Guðlaug Magnúsdóttir
Jóhann Björnsson

■ Breytingar á skipan fulltrúa:

Þann 21. ágúst tók Salvör Gissurardóttir sæti Eyjólfssonar.

■ Starfsmenn Velferðarsviðs sem sátu fundi:

Framkvæmdastjóri Barnaverndar Reykjavíkur sat fundi nefndarinnar auk lögmanns Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar og ritara.





Hlutverk Velferðarsviðs

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar ber ábyrgð á velferðarþjónustu borgarinnar, þ.m.t. félagsþjónustu og barnavernd. Í því felst stefnumótun í velferðarmálum, áætlanagerð, samþætting velferðarþjónustu, eftirlit í samræmi við lög, reglur, samþykktir og pólitíska stefnu í velferðarmálum, mat á árangri, þróun nýrra úrræða og leiða og gerð þjónustusamninga við þriðja aðila um framkvæmd þjónustu.

Velferðarsvið sér einnig um rekstur miðlægrar velferðarþjónustu þvert á borgina, átaksverkefni vegna endurhæfingar fólks, heildstætt forvarnastarf í Reykjavík og inntöku í húsnæðis- og búsetuúrræði.

Framkvæmd velferðarþjónustu fer fram á þjónustumiðstöðvum í hverfum borgarinnar og hjá Barnavernd Reykjavíkur. Þjónustumiðstöðvar eru sex og sinna þjónustu við einstaklinga og fjölskyldur, sérfræðiþjónustu við leik- og grunnskóla, frístundaráðgjöf og almennri upplýsingagjöf um starfsemi og þjónustu Reykjavíkurborgar. Þjónustumiðstöðvar bera ábyrgð á framkvæmd forvarnastefnu Reykjavíkurborgar sem samþykkt var í lok árs 2005. Á þjónustumiðstöðvum fer fram þverfaglegt samstarf þar sem lögð er áhersla á samþætta nærþjónustu.

Velferðarsvið vinnur með velferðarráði og barnaverndarnefnd og sinnir málefnum þeirra. Þjónustumiðstöðvar vinna með hverfaráðum í hverfum borgarinnar.

Verkaskipting milli velferðarráðs Reykjavíkurborgar og barnaverndarnefndar Reykjavíkur vegna málefna barna

Reglur um verkaskiptingu milli velferðarráðs og barnaverndarnefndar Reykjavíkur voru samþykktar árið 2004, samkvæmt heimild barnaverndarlaga nr. 80/2002 og heimild laga nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga. Verkaskiptingin er eftirfarandi:

■ Velferðarráð Reykjavíkur:

- Stefnumótun og uppbygging úrræða
- Rannsóknir og kannanir
- Almenn eftirlit með aðbúnaði og vinnu barna

■ Barnaverndarnefnd Reykjavíkur:

- Eftirlit með aðbúnaði, hátterni og uppeldisskilyrðum barna
- Tekur við barnaverndartilkynningum, annast og ber ábyrgð á málsmeðferð og beitir viðeigandi úrræðum samkvæmt barnaverndarlögum
- Eftirlit með heimilum og stofnunum
- Önnur verkefni sem barnaverndarnefndum eru falin lögum samkvæmt hverju sinni

Mannfjöldi í hverfum Reykjavíkurborgar

Íbúar í Reykjavík 31. desember 2008 voru 119.547 samkvæmt upplýsingum frá Hagstofu Íslands.

■ Mannfjöldi í Reykjavík - Skipting eftir hverfum

Hverfi	Fjöldi	%
Vesturbær	15.747	13,2%
Miðborg	8.644	7,2%
Hlíðar	9.623	8,0%
Laugardalur	15.534	13,0%
Háaleiti	13.873	11,6%
Breiðholt	21.090	17,6%
Árbær	10.149	8,5%
Grafarholt/Úlfarsfell	5.463	4,6%
Grafarvogur	18.185	15,2%
Kjalarnes	875	0,7%
Annað	364	0,3%
Samtals	119.547	100,0%

■ Mannfjöldi í Reykjavík - Skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi íbúa	Hlutfall
Vesturbær	15.747	13,2%
Miðborg og Hlíðar	18.267	15,3%
Laugardalur og Háaleiti	29.407	24,6%
Breiðholt	21.090	17,6%
Árbær	10.149	8,5%
Grafarholt/Úlfarsfell	5.463	4,6%
Grafarvogur og Kjalarnes	19.060	15,9%
Annað	364	0,3%
Samtals	119.547	100,0%



■ Aldursskipting íbúa
– Hlutfallsleg skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes
0-12 ára	17%	13%	15%	17%	21%	20%
13-17 ára	6%	4%	6%	7%	7%	9%
18-29 ára	23%	25%	17%	19%	19%	18%
30-49 ára	29%	31%	26%	28%	29%	30%
50-66 ára	16%	17%	19%	20%	18%	18%
67-79 ára	6%	6%	10%	7%	5%	5%
80 ára og eldri	4%	5%	7%	2%	1%	1%
Samtals	100%	100%	100%	100%	100%	100%

■ Fjölskyldugerð, íbúar 18 ára og eldri
– Hlutfallsleg skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes
Hjón/sambýlisfólk með börn	25%	17%	22%	23%	31%	34%
Hjón/sambýlisfólk barnlaus	20%	19%	27%	26%	26%	24%
Einstætt foreldri	6%	5%	5%	7%	6%	6%
Einhleypur karl	26%	32%	24%	25%	22%	21%
Einhleyp kona	24%	27%	23%	19%	15%	15%
Samtals	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Helstu nýmæli

Aðgerðir vegna aðstæðna í efnahagslífi

■ Aðgerðaáætlun og stofnun aðgerðateymis

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar vann aðgerðaáætlun í kjölfar erfiðleika í efnahagslífi Íslands þann 8. október 2008 með það að markmiði að efla aðgengi að þjónustu og meta þörf Reykvinga fyrir þjónustu. Aðgerðateymi Velferðarsviðs var stofnað á grundvelli aðgerðaáætlunarinnar til að fylgjast markvisst með eftirspurn eftir þjónustu þjónustumiðstöðva og stöðu mála í hverfum borgarinnar. Leitast er við að greina aukið álag á þjónustumiðstöðvum og eru margvíslegir þættir skoðaðir með það að leiðarljósi, s.s. fjöldi koma í þjónustuskála, fjöldi innhringinga, fjöldi tilvísana vegna barna í leik- og grunnskólum og fjöldi umsókna um fjárhagsaðstoð. Teymið miðlar upplýsingum til yfirstjórnar Velferðarsviðs, kjörinna fulltrúa og borgarstjóra. Teymið hefur einnig verið í samráði við forsvarsmenn hjálparstofnana og Vinnumálastofnun með það að markmiði að auka flæði upplýsinga og hafa yfirsýn yfir aðstæður hverju sinni.

Til þess að mæta vaxandi þörf íbúa fyrir upplýsingar um þjónustu og aðstoð hafa þjónustumiðstöðvar borgarinnar meðal annars skoðað innra starf sitt til að tryggja aðgengi að þjónustu. Samráð við lykilaðila í hverfum var eftt til að fylgjast með breytingum í nærsamfélaginu. Einnig voru haldnir fræðslufundir í hverfum borgarinnar um lífsgæði og sjálfsstyrkingu, uppeldi og samskipti.

Aldraðir

■ Seljahlíð – heimili aldraðra

Í kjölfar skýrslu starfshóps um framtíðarskipulag Seljahlíðar var samþykkt að fara í formlegar viðræður við heilbrigðisráðuneytið og félags- og tryggingamálaráðuneytið um greiðsluþátttöku ríkisins í breyttu búsetuformi íbúa í Seljahlíð. Markmið fyrirhugaðra breytinga í Seljahlíð er að bjóða upp á nýja valkosti fyrir aldraða hvað varðar þjónustu- og búsetumál. Einnig að mæta kröfum aldraðra og samfélagsins um fullt sjálfræði og sjálfstæði einstaklinga og aðlögun þjónustu að þörfum hvers og eins. Viðræður við ráðuneytin hafa átt sér stað á árinu en er ekki lokið.

■ Dagþjálfun fyrir heilabílaða

Á árinu var undirritaður samningur milli Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar og Félags áhugafólks og aðstandenda Alzheimerssjúkra (FAAS) um dagþjálfun fyrir heilabílaða. Reykjavíkurborg leggur starfseminni til húseign að Blesugróf 27 í Reykjavík, annast nauðsynlegar breytingar á húsnæðinu og garði og greiðir nauðsynlegan búnað við upphaf starfseminnar. FAAS mun annast rekstur heimilisins og starfsemi.

Fatlaðir

■ Þjónustusamningur Velferðarsviðs og félags- og tryggingamálaráðuneytisins um þjónustu við geðfatlaða innan Straumhvarfa

Í ágúst var undirritaður þjónustusamningur þess efnis að Velferðarsvið tæki að sér framkvæmd á þjónustu við 44 geðfatlaða einstaklinga innan átaksverkefnis ríkisins er nefnist Straumhvörf. Um er að ræða sértæka þjónustu í formi hæfingar og virkniþjálfunar innan átta búsetukjarna en Velferðarsvið í samvinnu við Félagsbústaði ber ábyrgð á að stofnaðir verði sjö af þeim. Gildistími samnings er stuttur eða til 31.12. 2010, m.a. vegna fyrirhugaðrar yfirfærslu alls málaflokksins. Hugmyndafræðin sem unnið er eftir byggir á því að notendur fái stuðning til að axla ábyrgð á eigin bata með valdeflingu, notendasamráði og hjálp til sjálfshjálpar. Til þess að byggja upp skilvirka þjónustu við íbúa var leitað eftir liðstyrk allra megin lykilaðila sem vinna að málefnum geðfatlaðra svo og notenda og aðstandenda.

■ Viljayfirlýsing um að Velferðarsvið taki að sér ábyrgð og framkvæmd á þjónustu við geðfatlaða

Samtímis því að undirritaður var þjónustusamningur, var undirrituð viljayfirlýsing þess efnis að aðilar þjónustusamnings væru sammála að stefnt yrði að því að þann 1. janúar 2009 tæki Velferðarsvið að sér framkvæmd og ábyrgð á þjónustu sem Svæðisskrifstofa málefna fatlaðra í Reykjavík hefur sinnt. Unnið var markvisst að undirbúningi strax frá undirritun viljayfirlýsingar og m.a. stofnaður starfshópur til þess að skoða dagþjónustuþörf geðfatlaðra.

■ Norrænt tilraunaverkefni um ferðaþjónustu fyrir fatlaða

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar hefur á árinu unnið að undirbúningi tilraunaverkefnis um ferðaþjónustu fyrir fatlaða á Norðurlöndum. Markmið verkefnisins er að veita hjólastóla-



notendum sem ferðast til höfuðborga Norðurlandanna í lengri eða skemmri tíma ferðapjónustu með sérútbúnum bílum. Auk Reykjavíkur eru þátttökuborgir Kaupmannahöfn, Osló og Stokkhólmur. Samtök hreyfihamlaðra á Norðurlöndum, Nordisk Handikap Forbund, leiða verkefnið og er Sjálfsbjörg, Landssamband fatlaðra á Íslandi, einnig þátttakandi í verkefninu. Verkefnið er styrkt af Norrænu ráðherranefndinni. Verkefnið gefur hreyfihömluðum sem þurfa sérútbúinn bíl til að komast leiðar sinnar kleift að ferðast á einfaldan máta á ferðalögum sínum í þátttökuborgunum fjórum.

Félagsleg ráðgjöf

■ Félagsleg ráðgjöf færð nær notendum

Á árinu var áfram unnið að því að færa ráðgjöf nær notendum þjónustunnar. Ráðgjafar þjónustumiðstöðvar Miðborgar og Hlíða voru vikulega á Kaffistofu Samhjálpar og buðu ráðgjöf en einnig var farið reglulega á þá staði sem utangarðsfólk sækir. Ráðgjafar þjónustumiðstöðvarinnar buðu eins og áður ráðgjöf í Gistiskýlinu og Konukoti.

Húsnæðismál

■ Búsetuúrræði með félagslegum stuðningi í samvinnu við SÁÁ

Velferðarráð Reykjavíkurborgar samþykkti í október tillögu þess efnis að gengið yrði til samninga við SÁÁ um rekstur á nýju búsetuúrræði með félagslegum stuðningi. Um er að ræða búsetuúrræði fyrir allt að 20 einstaklinga sem hætt hafa neyslu áfengis- eða vímuefna en þurfa á umtalsverðum stuðningi að halda til að ná tökum á lífi sínu. Markmiðið með búsetuúrræðinu er að veita hútaskjól, félagslegan stuðning og hæfingu þannig að íbúar geti í framhaldinu búið sjálfstætt og tekið virkan þátt í samfélaginu án vímuefna.

■ Niðurgreiðslum í félagslegum leigu-íbúðum breytt í persónubundinn stuðning

Samþykkt var í borgarráði 25. apríl 2008 að almennum niðurgreiðslum Reykjavíkurborgar vegna félagslegs leigu-húsnæðis yrði breytt í persónubundinn stuðning við leigjendur í formi almennra húsaleigubóta og sérstakra húsaleigubóta. Markmiðið með breytingunum var að stuðningur við leigjendur tæki mið af félags- og fjárhagslegum aðstæðum á hverjum tíma. Þessi breyting kom til framkvæmda þann 1. júní 2008.

Málefni barna

■ Stuðningur við barnafjölskyldur í heimahúsum efldur

Á árinu var hafin ný þjónusta í tengslum við Vistheimili barna, Greining og ráðgjöf heim. Markmiðið með þessari þjónustu er að styðja fjölskyldur sem þurfa sérstakan stuðning og veita þeim þjónustuna inn á heimili viðkomandi til að draga úr stofnanavistun eftir því sem hægt er. Þessi þjónusta er eingöngu ætluð þeim er njóta þjónustu Barnaverndar Reykjavíkur.

Rannsóknir, úttektir og ráðstefnur

■ Rannsókn á hógum og viðhorfum eldri borgara

Í lok febrúar voru kynntar niðurstöður rannsóknar á hógum og viðhorfum eldri borgara í Reykjavík, 80 ára og eldri. Capacent – Gallup vann rannsóknina fyrir Velferðarsvið Reykjavíkurborgar. Haft var samband við þátttakendur í könnuninni í síma á tímabilinu nóvember 2007 til janúar 2008. Niðurstöður rannsóknarinnar er að finna á vefsíðu Velferðarsviðs.

■ Þjónustukannanir hjá Reykjavíkurborg

Reykjavíkurborg hefur á síðustu árum látið gera þjónustukannanir hjá hinum ýmsu borgarstofnunum. Á árinu 2008 voru m.a. framkvæmdar þjónustukannanir hjá þjónustumiðstöðvum Reykjavíkurborgar og Barnavernd Reykjavíkur. Capacent – Gallup vann þessar kannanir í janúar og niðurstöður voru kynntar í mars. Þær er að finna á vefsíðu Velferðarsviðs.

■ Kvennasmiðjan – leið til aukinna lífsgæða

Niðurstöður könnunar sem gerð var meðal kvenna sem lokið höfðu endurhæfingu í Kvennasmiðjunni voru kynntar í apríl. Rannsóknin náði til allra þátttakenda sem útskrifast höfðu úr Kvennasmiðjunni fram til ársloka 2006. Kvennasmiðjan hóf göngu sína í apríl 2001 og er samstarfsverkefni Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar og Tryggingastofnunar ríkisins.

■ Viðhorfskönnun meðal notenda félagslegrar heimaþjónustu

Niðurstöður könnunar sem gerð var meðal notenda félagslegrar heimaþjónustu voru kynntar í mars. Könnunin náði til notenda sem höfðu verið með þjónustu frá 2004 þegar tilraunaverkefni um samþættingu heimaþjónustu hófst. Niðurstöður er að finna á vefsíðu Velferðarsviðs.



■ Þátttaka innflytjendabarna í skipulögðu íþrótta- og tómstundastarfi

Íþróttafélag Reykjavíkur (ÍR), Þjónustumiðstöð Breiðholts og MIRRA (Miðstöð innflytjendarannsókna ReykjavíkurAka-demíunni) stóðu að rannsókn á þátttöku innflytjendabarna í Breiðholti í skipulögðu íþrótta- og tómstundastarfi. Rannsóknarskýrsla, Innan vallar eða utan? var kynnt á opnum fundi í Menningarmiðstöðinni Gerðubergi í ágúst. ÍR kynnti þar aðgerðaáætlun sem byggist á rannsóknarniðurstöðunum. Þær er að finna á heimasíðu Velferðarsviðs.

■ Gæðamat

Úttektaráætlun Velferðarsviðs nær til innra mats, símats, innri úttekta og kannana á Velferðarsviði og er hluti af innra gæðamati og eftirliti Velferðarsviðs. Á árinu 2008 var gerð rannsókn á aðstæðum notenda sem fá styrk vegna sérstakra erfiðleika og þeirra notenda sem fá fjárhagsaðstoð til framfærslu í 12 mánuði eða lengur. Capacent – Ráðgjöf vann úttekt á starfsendurhæfingarúrræðum fyrir Velferðarsvið, félags- og tryggingamálaráðuneytið og Kópavogsbæ.

■ Rannsóknasetur í barna- og fjölskylduvernd

Velferðarsvið endurnýjaði á árinu samning við Félagsvísindasvið Háskóla Íslands um aðild og stuðning við Rannsóknasetur í barna- og fjölskylduvernd við Félagsráðgjafardeild Háskóla Íslands. Samningurinn er til þriggja ára.

■ Málþing um mikilvægi hverfasamstarfs

Í febrúar stóð Þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts fyrir málþingi um mikilvægi hverfasamstarfs. Til málþingsins voru sérstaklega boðaðir fulltrúar skóla, stofnana og félagsamtaka í Árbæ og Grafarholti. Auk þess var öllum íbúum þessara hverfa boðið að mæta og taka þátt.

■ Málþing um heimilislausar konur

Í maí var haldið málþing um heimilislausar konur. Að málþinginu stóðu eftirtaldir aðilar: Velferðarsvið Reykjavíkurborgar, Vímuefnadeild Landspítalans, Reykjavíkurdeild Rauða Kross Íslands, Hjálparstarf kirkjunnar og Samhjálp. Öflugur samstarfshópur um málefni utangarðsfólks starfaði á árinu 2008. Í hópnum eru fulltrúar frá fjölmörgum stofnunum og félagasamtökum. Stefnt er að því að samstarfið verði formgert á árinu 2009 og eflt enn frekar með þátttöku fleiri aðila. Þjónustumiðstöð Miðborgar og Hlíða leiðir samstarfið.

■ Málþing um málefni fjölskyldunnar

Fjölmennt málþing um málefni fjölskyldunnar var haldið í félagsmiðstöðinni Gerðubergi í september og var það liður í svokölluðum Breiðholtsdögum. Að málþinginu stóðu Þjónustumiðstöð Breiðholts og ýmsir samstarfsaðilar í hverfinu. Yfirskrift málþingsins var „Stillum saman strengi“ og var fjallað um málefni fjölskyldunnar í víðu samhengi.

■ Ráðstefna um vinnu með flóttamönnum

Í nóvember var haldin ráðstefna um vinnu starfsmanna Reykjavíkurborgar o.fl. aðila með flóttamönnum frá Kólumbíu sem komu til landsins haustið 2007. Starfsmenn Þjónustumiðstöðvar Miðborgar og Hlíða hafa haldið utan um daglega vinnu með flóttamönnum.

■ Málþing um móttöku og vinnu með börnum og foreldrum af erlendum uppruna í leik- og grunnskólum

Í nóvember var haldið málþing undir yfirskriftinni „Velkomin í skólann! Móttaka og vinna með börnum og foreldrum af erlendum uppruna í leik- og grunnskólum“. Þingið var samstarfsverkefni nokkurra aðila og átti Þjónustumiðstöð Miðborgar og Hlíða fulltrúa þar.

Sameining heimahjúkrunar og félagslegrar heimaþjónustu

■ Yfirlæsla heimahjúkrunar frá ríki til borgar

Á árinu 2008 var unnið að samningagerð um yfirlæslu heimahjúkrunar frá ríki til borgar, með það að markmiði að samþætta og efla þjónustu í heimahúsum þannig að íbúar geti, þrátt fyrir veikindi og færniskerðingu, búið heima við öryggi. Þann 30. desember 2008 var samningur til 3ja ára um yfirlæslu heimahjúkrunar til borgar undirritaður og þann 1. janúar 2009 fluttist heimahjúkrun inn í nýja skipulags-einingu Velferðarsviðs, Heimaþjónustu Reykjavíkur.

Að heimahjúkrun í Reykjavík vinna 115 starfsmenn. Með undirritun samningsins er stigið stórt skref í þágu þeirra fjölmörgu íbúa sem þurfa á þjónustu að halda inn á heimili sitt. Umfang þessarar þjónustu er mikið og þjónustan sem sinnt er inni á heimilum fólks er bæði mikilvæg og viðkvæm. Gott samstarf starfsmanna þjónustunnar er lykillinn að því að vel

takist til og á árinu 2009 verður áhersla lögð á samvinnu þeirra starfsmanna sem sinna félagslegri heimaþjónustu og heimahjúkrun.

Utangarðsfólk

■ Stefna í málefnum utangarðsfólks

Í september samþykkti velferðarráð stefnu Reykjavíkurborgar í málefnum utangarðsfólks 2008 – 2012. Markmiðið með stefnumótuninni er að koma í veg fyrir útigang og tryggja öllum viðunandi húsaskjól. Stefnunni er ætlað að skýra hvernig Reykjavíkurborg ætlar að vinna að málefnum utangarðsfólks í Reykjavík til ársins 2012. Utangarðsfólk er ólíkir einstaklingar sem eiga við margháttadan félags- og heilbrigðisvanda að stríða, eru félagslega einangraðir og eiga oft að baki fangelsisvistir, sjúkrahúsdvalir og aðra félagslega erfiðleika. Grunnþarfir þessa hóps felast fyrst og fremst í þörf fyrir félagslegan stuðning, endurhæfingu og húsnæði til að geta aðlagast samfélaginu á ný. Því er brýnt að tryggð sé samfella í þjónustu við áhættuhópa og leitast við að koma í veg fyrir útigang. Í því skyni eru forvarnir og samstarf milli ólíkra kerfa s.s. lögreglu, félagsmálayfirvalda, heilbrigðisyfirvalda og félagasamtaka grundvallaratriði.

■ Smáhýsi fyrir utangarðsfólk

Á undanförunum árum hefur verið unnið markvisst að því að auka fjölbreytni í úrræðum fyrir utangarðsfólk í Reykjavík og bæta þjónustu við þennan hóp. Árið 2008 voru opnuð fjögur færanleg smáhýsi sem ætluð eru utangarðsfólki sem hefur hvergi höfði sínu að halla.

Með því að útvega heimilislausum einstaklingum húsnæði sem þeir geta búið í á sínum forsendum er komið til móts við þarfir ákvedins hóps heimilislausra sem hingað til hefur gengið erfiðlega að koma til móts við. Unnið er að því að bæta lífsgæði þeirra og liðan ásamt því að bjóða upp á fjölbreyttari þjónustu.

Þverfaglegt samstarf

■ Þverfagleg starfsendurhæfing HVERT

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins og Heilsugæslan í Salahverfi, Tryggingastofnun ríkisins og Vinnumálastofnun gerðu með sér samning um tilrauna- og rannsóknaverkefnið HVERT í árslok 2007. HVERT byggir fyrst og fremst á því að koma í veg fyrir ótímabæra örorku með því að samhæfa öll kerfi sem koma að málum einstaklingsins m.t.t. starfsendurhæfingar og aðstoða einstaklinginn til að komast sem fyrst aftur út á vinnumarkaðinn.

■ Samstarfssamningur um lausnamiðaða nemendavernd

Í janúar var undirritaður samstarfssamningur Menntasviðs, Velferðarsviðs og ÍTR um lausnamiðaða nemendavernd fyrir grunnskólanemendur í Árbæ, Breiðholti, Grafarholti og Norðlingaholti í húsnæði Unglingasmiðjunnar Traðar í Keilufelli 5. Markhópur þessarar þjónustu eru nemendur sem af einhverjum orsökum þurfa tímabundið úrræði utan heima-skóla.

■ Samstarf Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins og Velferðarsviðs

Í tilefni þess að þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts og Heilsugæslan í Árbæ myndu flytja undir sama þak síðar á árinu var undirrituð samstarfsfirlýsing í mars um nánara samstarf milli Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins og Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar.

Í mars var einnig undirritaður samstarfssamningur um þverfaglega samvinnu milli Heilsugæslunnar í Efra Breiðholti, Barnaverndar Reykjavíkur og þjónustumiðstöðvar Breiðholts.



■ **Samstarfssamningur Heilsugæslunnar í Glæsibæ, BUGL og Þjónustumiðstöðvar Laugardals og Háaleitis**

Í maí var undirritaður samstarfssamningur milli Heilsugæslunnar í Glæsibæ, BUGL (Barna- og unglingageðdeildar Landspítalans) og Þjónustumiðstöðvar Laugardals og Háaleitis vegna tilraunaverkefnis um þverfaglega samvinnu milli þessara aðila.

■ **Samstarfssamningur Miðgarðs, Heilsugæslunnar í Grafarvogi, Barnaverndar Reykjavíkur og BUGL**

Miðgarður, Þjónustumiðstöð Grafarvogs og Kjalarness, Heilsugæslan í Grafarvogi, Barnavernd Reykjavíkur og BUGL (Barna- og unglingageðdeild Landspítalans) undirrituðu samstarfssamning í desembermánuði. Samningurinn felur í sér teymisvinnu með formlegri aðkomu viðkomandi stofnana í málefnum barna og unglinga með hegðunar- og geðraskanir og fjölskyldna þeirra.

Chief Innovations

Measures taken because of a changed economic environment

■ Action plan and the setting up of an operational team

On the 8th of October The Department of Welfare created an action plan in response to the economic crisis in Iceland, hoping to increase access to services and to evaluate the citizens' need for service. The Department's operational team was set up on the basis of this action plan to systematically monitor demand for service within the city's service centres and the situation in different districts in the city. The team endeavours to detect increased strain on the community service centres, and look at various aspects such as the number of visits to the centres, number of phone calls, referrals because of children in pre- and primary schools, and the number of applications for financial assistance. The team reports back to the Department's administration, elected delegates, and the Mayor. The team also collaborated with managements of aid organisations and the Directorate of Labour in order to increase information flow and gain extensive knowledge of the situation at each given time.

In order to answer the citizens' increasing need for information on services and assistance, the city's service centres have reorganised their infrastructure to ensure access to services. Key parties in the neighbourhoods were consulted to better monitor changes in the community. In addition, educational meetings were held in the neighbourhoods on the quality of life, self-empowerment, upbringing, and communication.

The Elderly

■ Seljahlíd – retirement home

Following a report on the future structure of Seljahlíd, the Department of Welfare decided to commence formal negotiations with the Ministry of Health and the Ministry of Social Affairs and Social Security about the State's participation in funding a changed form of residence for the residents of Seljahlíd retirement home. The objective of these envisaged modifications in Seljahlíd is to offer new alternatives to senior citizens with regard to services and residential options. The goal is also to meet the demands of senior citizens and the community for full independence of individuals and that

services should be adjusted to the needs of each and every person. The negotiations between the city and the state are still ongoing.

■ Daytime rehabilitation for people suffering from dementia

In 2008 the Department of Welfare and FAAS (the Icelandic Alzheimer's Society) signed an agreement regarding daytime rehabilitation of people suffering from dementia. Reykjavik City provides housing at Blesugróf 27 in Reykjavik, takes care of necessary modifications to the building and grounds, and covers costs of vital start-up equipment. FAAS will manage the home and its operation.

The Disabled

■ Service agreement between the Department of Welfare and the Ministry of Social Affairs and Social Security on services to the mentally disabled within Straumhvörf

In August 2008 a service agreement was reached that the Department of Welfare would see to the implementation of services to 44 mentally disabled individuals within the Straumhvörf project. This is a specialised service in the form of qualification and activity training within eight residence centres, and the Department of Welfare, in collaboration with Félagsbústadir, is responsible for establishing seven of these centres. The validity period of the agreement is short – it expires on the 31st of December 2010, inter alia due to the transfer of the whole policy area from the State to the City. The ideology is based on that clients shall receive the support they need to become responsible for their own recovery through self-empowerment, consultation and assistance to self-reliance and self-help. In order to create an efficient service for the residents, the Department sought the assistance of all key players in the area of the mentally disabled; organisations, clients, and their families.

■ Memorandum of understanding that the Department of Welfare will take responsibility for and implement services to the mentally disabled

In conjunction with the service agreement, a memorandum of understanding was signed to the effect that the relevant parties agreed that the Department of Welfare would take over responsibilities and services to the mentally disabled from the Local Disability Forum in Reykjavik on the 1st of



January 2009. Systematic groundwork commenced as soon as the memorandum was signed, a work group was for instance established to look into daytime service needs of the mentally disabled.

■ A Nordic experimental project on travel services for the disabled

In 2008 the Department of Welfare started preparations for an experimental project on travel services for disabled people in the Nordic countries. The goal is to offer travel services to wheel chair bound individuals who travel to capital cities in Scandinavia for a longer or shorter period of time. Disabled travellers will be provided with modified cars for easier travel and transport in the four participating cities; these cities are, in addition to Reykjavik, Oslo, Stockholm, and Copenhagen. Nordiska Handikapp Förbundet (Nordic Association of the Disabled) heads the project with the participation of Sjúlfbsbjörg (Icelandic National Association of the Disabled). The project receives funding from the Nordic Council of Ministers.

Social Counselling

■ Social counselling brought nearer to clients

In 2008 work continued on bringing counselling closer to the clients. Counsellors in the Midborg and Hlíðar Service Centre offered weekly attendance in the Samhjálp cafeteria in addition to regular visits to the haunts of the homeless. The service centre's counsellors also continued to have a regular presence in Gistiskýlid and Konukot.

Housing

■ Housing solutions with social support in collaboration with SÁÁ (National Centre of Addiction Medicine)

In October the Department of Welfare passed a proposal to enter into an agreement with SÁÁ to manage a new housing solution with social support. This provides housing for up to twenty individuals who have given up alcohol and substance abuse but still need substantial support to get back on their feet. The goal is to offer housing, social support, and

guidance so that these individuals can live independently in the future and participate in society without substance abuse.

■ Subsidies of social rental flats changed to personalised support

On the 25th of April 2008 the City Council consented to change the city's general subsidies to personalised support for tenants in the form of general rent benefits and special rent benefits. The intention with this amendment is to ensure that support to tenants is based on social and financial circumstances at each given time. This amendment was implemented 1st of June 2008.

Children's Issues

■ Analysis and consultation for families with children

In 2008 a new type of service in connection with Vistheimili barna (a group home for children) and a programme called Greining og ráðgjöf heim (Analysis and Consultation in the Home) became available. The goal is to support families that need assistance and to offer them services at home to reduce institutionalisation as much as possible. This service is

solely meant for those that have the assistance of the Reykjavik Child Welfare Agency.

Surveys, Conferences and Research

■ Survey on the wellbeing and outlook of senior citizens

Towards the end of February 2008 results were published of a survey on the wellbeing and outlook of senior citizens in Reykjavik, aged 80+. Capacent – Gallup performed the survey for the Department of Welfare. The participants were contacted by phone over the period of November 2007 – January 2008. The results are available on the Department of Welfare's website.

■ Service surveys

Reykjavik City has in the past years had service surveys conducted on its various departments and organisations. In 2008 service surveys were conducted on the city's service centres and the Reykjavik Child Welfare Agency. Capacent – Gallup conducted the surveys in January and the results were published in March; they are available on the Department of Welfare's website.



■ Kvennasmiðja – means to a better quality of life

In April the results of a survey conducted among women who had completed rehabilitation in the Kvennasmiðja were published. Participants were all those who completed rehabilitation in Kvennasmiðja up until the end of 2006. The Kvennasmiðja opened in April of 2001 and is a collaboration project between the Department of Welfare and the Social Insurance Administration.

■ Attitude survey among users of social domestic services

In March the results of a survey among users of social domestic services were published. The survey included those that had used the services since 2004, when an experimental project on integrating home services began. These results are available on the Department of Welfare's website.

■ Participation of immigrant children in organised sports and leisure activities

ÍR – Breidholt Sports Association, the Breidholt Service Centre, and MIRRA (Centre for Immigration Research) conducted a research into the participation of immigrant children in Breidholt in organised sports and leisure activities. The report – *Innan vallar eða utan?* (On or Off the Pitch) was published in an open meeting in the Gerduberg Cultural Centre in August. ÍR also introduced an action plan based on the research results. The results are available on the Department of Welfare's website.

■ Quality evaluation

The Department's evaluation adheres to internal rating, continuous assessment, internal evaluation, and surveys within the Department of Welfare, and is a part of the Department's internal quality control. In 2008 a survey was conducted on the circumstances of those who receive support because of special difficulties and those who receive financial support for twelve months or more. Capacent – Ráðgjöf conducted an appraisal of vocational rehabilitation solutions for the Department, the Ministry of Social Affairs and Social Security, and Kópavogur.

■ Centre for Children and Family Research

The Department of Welfare renewed its contract with the School of Social Sciences at the University of Iceland on the participation and support to the Centre on Children and Family Research in the Faculty of Social Work at the University. This is a three-year contract.

■ Conference on the importance of interdistrict collaboration

In February the service centre of Árbær and Grafarholt hosted a conference on the importance of interdistrict collaboration. Delegates from schools, institutions and organisations in Árbær and Grafarholt were invited, and all inhabitants of these districts were also encouraged to participate.

■ Conference on homeless women

A conference on homeless women was held in May 2008. The forum was held by the following: the Department of Welfare, Landspítali – University Hospital (Division of Psychiatry – Alcohol and Drug Abuse Department), Reykjavík Department of the Icelandic Red Cross, the Icelandic Church Aid, and Samhjálpi. An active workgroup on homeless issues operated in 2008. In this group were representatives from numerous institutions and organisations. The plan is to make the collaboration official in 2009 and incorporate more participants. The Midborg and Hlíðar service centre heads the project.

■ Conference on family issues

A large conference on family issues was held in Gerduberg cultural centre as a part of the "Breidholtsdagar" programme. The conference was hosted by the Breidholt Service Centre in collaboration with various parties in the locality. The conference focused on family issues in a broad sense.

■ Conference on working with refugees

Last November a conference was held on working with refugees who arrived from Colombia in the autumn of 2007. The staff of the Midborg and Hlíðar service centre has managed the day-to-day work with these refugees.

■ Conference on receiving and working with children and parents of foreign descent in nursery and primary schools

In November of last year a conference was held under the banner of "Welcome to School! Receiving and working with children and parents of foreign descent in nursery and primary schools." The conference was a collaboration project of numerous parties and the Midborg and Hlíðar service centre had a representative present.

Integration of home nursing and social domestic services

■ Transfer of home nursing from the State to the City

In 2008 negotiations took place on transferring home nursing from the State to the City in order to integrate and improve service in the home so people can live safely in their own homes despite illness and impaired ability. On the 30th of December 2008, a 3-year contract on transferring home nursing to the City was signed, and on the 1st of January 2009 home nursing became a part of the Department of Welfare's new administrative unit – Reykjavik Home Services.

115 employees work in home nursing in Reykjavik. A huge step has been taken with this new contract to meet the needs of the numerous individuals who require services at home. The extent of this service is great and the service offered is both important and sensitive. Good and close cooperation of the service's workforce is the key to success and in 2009 emphasis will be on cooperation between those who work in social domestic services and home nursing.

The Homeless

■ Policy in matters of the homeless

In September the Welfare Council approved the City's policy in matters of the homeless for 2008 – 2012. The goal with this policy-making is to prevent vagrancy and to provide everyone with acceptable housing. The policy is meant to demonstrate how Reykjavik City is going to work on matters of the homeless until 2012. Homeless people are different individuals who struggle with various social and health problems, are socially isolated, and have often dealt with prison sentences, hospitalisation, and other social problems. The basic needs of this group are first and foremost social support, rehabilitation, and housing to be able to adjust to society. It is vital to ensure continuum in service to risk groups in order to prevent people living rough. It is therefore fundamental to ensure prevention and cooperation between different systems, such as the police, social and health authorities, and social membership organisations.

■ Mobile homes for the homeless

In the past years the City has worked systematically to increase diversity in solutions for the homeless of the city and to improve services to this group. In 2008 four small mobile homes were opened for people that have no shelter to turn

to. By providing homeless individuals with housing, where they can live on their own terms, the needs of a certain group have been met, a group of homeless people that has until now been difficult to reach out to in the past. The goal is to increase quality of life for these people, make them more comfortable, and to offer more diversity in service.

Interdisciplinary Collaboration

■ Interdisciplinary vocational rehabilitation – HVERT

Towards the end of 2007 the Department of Welfare, the Primary Health Care clinics in the capital, the health care clinic in Salahverfi, the Social Insurance administration, and the Directorate of Labour signed a contract on the experimental research project HVERT. HVERT is based on trying to avoid premature disability by coordinating all the different systems relevant to vocational rehabilitation of individuals and by assisting these individuals to get back in the job market.

■ A Collaboration agreement on solution based student protection

In January a collaboration agreement was signed between the Department of Education, the Department of Welfare, and the Department for Sports and Leisure in Reykjavik, on a solution based student protection programme for primary school students in Árbær, Breiðholt, and Grafarholt. The target group of this particular service is students who for some reason need a temporary solution out of their own school.

■ Collaboration of the Primary Health Care Clinics in the capital and the Department of Welfare

Due to the fact that the Árbær and Grafarvogur Service Centre and the Health Clinic of Árbær were to move under the same roof later in the year, a collaboration agreement was signed in March for closer collaboration between the Primary Health Care Clinics and the Department of Welfare. In the same month a collaboration agreement for interdisciplinary cooperation was also signed between the Health Clinic of Efra Breiðholt, Reykjavik Child Welfare Agency, and Breiðholt Service Centre.



■ **Collaboration agreement between the Glæsibær Health Care Clinic, BUGL and Laugardalur and Háaleiti Service Centre**

In May a collaboration agreement was signed between the Glæsibær Health Care Clinic, BUGL (Children and youth psychiatric ward of the Landspítali University Hospital) and Laugardalur and Háaleiti Service Centre, concerning an experimental project for interdisciplinary cooperation between these parties.

■ **Collaboration agreement between Midgardur, Grafarvogur Health Care Clinic, Barnavernd Reykjavíkur, and BUGL**

In December 2008, a collaboration agreement was reached between Midgardur – the service centre in Grafarvogur, Grafarvogur Health Care Clinic, and BUGL (Children and youth psychiatric ward of the Landspítali University Hospital) regarding teamwork with the official participation of these institutions in matters of children and youths with behavioural and mental problems, and their families.

Þjónusta

Þjónusta sem veitt er á Velferðarsviði er margþætt og má þar nefna ráðgjöf og stuðning við fjölskyldur og einstaklinga, búsetuþjónustu við alla aldurshópa, stuðning við fólk í heimahúsum, félagsstarf, fjárhagsaðstoð og húsaleigubætur. Framkvæmd þjónustunnar er að stærstum hluta hjá þjónustumiðstöðvum í hverfum borgarinnar.

■ Fjöldi notenda sem fær félagsþjónustu 2008 – skipting eftir tegund þjónustu

Þjónusta	Fjöldi notenda
Húsaleigubætur	6.239
Heimaþjónusta	3.780
Fjárhagsaðstoð	2.774
Barnavernd Reykjavíkur	2.589
Sérstakar húsaleigubætur – Félagsbústaðir hf.	2.002
Félagsstarf	1.292
Heimsendur matur	1.141
Sérfræðiþjónusta skóla – tilvísanir	1.372
Matur á félagsmiðstöðvum	880
Sérstakar húsaleigubætur – alm. leigumarkaður	698
Ferðaþjónusta fatlaðra – fjöldi í des.	687
Akstursþjónusta eldri borgara – fjöldi í des.	478
Samkomulag um félagslega ráðgjöf	416
Liðveisla	348
Húsnæðisúthlutun – félagsleg leiguíbúð	195
Stuðningsfjölskylda	163
Stuðningurinn heim – uppeldisráðgjöf	126
Tilsjón/persónuleg ráðgjöf	108
Fjárhagsaðstoðarlán	87
Unglingasmiðjur	51
Húsnæðisúthlutun – þjónustuíbúð	44
Fjöldi notenda samtals*	16.300

*Að teknu tilliti til skörunar milli þjónustubátta. 30% heimilanna fá fleiri en eina tegund þjónustu.

Fjárhagsaðstoð

Fjárhagsaðstoð er veitt vegna framfærslu einstaklinga og fjölskyldna. Rétt á fjárhagsaðstoð eiga þeir sem eiga lögheimili í Reykjavík og hafa tekjur undir ákveðnum viðmiðunarmörkum. Aðstoðin getur verið styrkur eða lán. Fjárhagsaðstoð til einstaklings á árinu gat verið allt að 99.329 kr. á mánuði og 158.926 kr. á mánuði til hjóna eða fólks í sambúð. Aðstoðin er óháð barnafjölda, þar sem tekjur vegna barna eru ekki meðtaldar við útreikning fjárhagsaðstoðar. Reiknað er með að tekjur vegna barna, þ.e. barnabætur, meðlög og barnalífeyrir, mæti kostnaði vegna barna.

Alls var veitt fjárhagsaðstoð í 2.774 málum á árinu í borginni, samanborið við 2.491 mál árið áður. Fjárhagsaðstoðarmálum fjölga því um rúm 11% milli 2007 og 2008.

Í 836 málum var umsókn um fjárhagsaðstoð synjað samanborið við 732 mál árið 2007. Þar af voru 310 synjanir í málum þar sem ekki var um neina fjárhagsfyrirgreiðslu að ræða, samanborið við 297 mál árið áður, og er það aukning um 4%.

Algengast er að synjað hafi verið umsóknum um styrk vegna sérstakra erfiðleika, almenna fjárhagsaðstoð, aðstoð á grundvelli meðferðar- / stuðningssjónarmiða og sérfræðiaðstoð.

■ Veitt fjárhagsaðstoð í Reykjavík – samanburður á fjölda mála síðustu 3 ár

	Árið 2006	Árið 2007	Árið 2008
Þjónustumiðstöðvar	2.605	2.421	2.701
Skrifstofa Barnaverndar	122	109	104
Fjöldi heimila samtals*	2.685	2.491	2.774

*Tekið er tillit til skörunar vegna notenda sem fá aðstoð frá þjónustumiðstöðvum og skrifstofu Barnaverndar.



■ Tegund fjárhagsaðstoðar - fjöldi mála – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Tegund fjárhagsaðstoðar	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Framfærslustyrkur	230	430	353	500	169	194	1.876
Sérstök aðstoð vegna stuðningsvinnu	77	71	73	55	44	45	365
Aðstoð - meðf./stuðn. skv. 16. gr. B	45	38	61	55	73	48	320
Innritunargjöld og bókakostnaður	52	46	51	52	29	38	268
Framfærsla v/náms	43	44	41	50	22	31	231
Sérfræðiaðstoð	32	45	31	41	13	32	194
Styrkur v/fyrirframgr. húsaleigu	31	50	33	27	12	19	172
Styrkir v/sérstakra erfiðleika	10	19	63	30	23	20	165
Aðstoð vegna barna skv. 16 gr. A	21	18	23	47	19	20	148
Tannlæknastyrkur	13	20	14	21	6	4	78
Húsbúnaðarstyrkur	14	14	11	14	9	4	66
Útfararstyrkur	11	12	19	10	6	4	62
Styrkur til geymslu búslóða	6	2	4	2	1	2	17
Áfallaaðstoð		10	2	2		1	15
Dvöl barns utan heimilis (6 mán) skv. 16. gr.C		1				2	3
Námskostn. barna í skóla fjarri heimabyggð				2			
Samtals fjöldi heimila*	361	561	524	652	289	314	2.701

*Alengt er að notandi fái fleiri en eina tegund fjárhagsaðstoðar.

■ Fjárhagsaðstoð vegna vinnu í barna-verndarmálum – tegund fjárhagsaðstoðar

Tegund fjárhagsaðstoðar	Fjöldi heimila
Leikskólagjöld o.fl.	24
Tómstundir barna	50
Vistun barns utan heimilis	42
Fjöldi heimila	104

■ Fjöldi fjárhagsaðstoðarmála, samanburður milli ára – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Árið 2007	Árið 2008
Vesturbær %	335 13,8%	361 13,4%
Miðborg og Hlíðar %	530 21,9%	561 20,8%
Laugardalur og Háaleiti %	434 17,9%	524 19,4%
Breiðholt %	584 24,1%	652 24,1%
Árbær og Grafarholt %	250 10,3%	289 10,7%
Grafarvogur og Kjalarnes %	288 11,9%	314 11,6%
Samtals fjöldi heimila %	2.421 100%	2.701 100%

■ Fjárhagsaðstoð, samanburður milli þjónustumiðstöðva – skipting eftir aldri notenda

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
17-19 ára %	24 6,6%	18 3,2%	30 5,7%	49 7,5%	14 4,8%	21 6,7%	156 5,8%
20-29 ára %	135 37,4%	208 37,1%	183 34,9%	285 43,7%	120 41,5%	140 44,6%	1.071 39,7%
30-39 ára %	86 23,8%	142 25,3%	114 21,8%	155 23,8%	85 29,4%	68 21,7%	650 24,1%
40-49 ára %	51 14,1%	102 18,2%	94 17,9%	89 13,7%	42 14,5%	53 16,9%	431 16,0%
50-59 ára %	41 11,4%	57 10,2%	60 11,5%	51 7,8%	21 7,3%	21 6,7%	251 9,3%
60-66 ára %	11 3,0%	23 4,1%	15 2,9%	10 1,5%	2 0,7%	7 2,2%	68 2,5%
67 ára og eldri %	13 3,6%	11 2,0%	28 5,3%	13 2,0%	5 1,7%	4 1,3%	74 2,7%
Samtals fjöldi heimila %	361 100,0%	561 100,0%	524 100,0%	652 100,0%	289 100,0%	314 100,0%	2.701 100,0%



■ Fjárhagsaðstoð, samanburður milli þjónustumiðstöðva
– skipting eftir fjölskyldugerð notenda

Fjölskyldugerð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Hjón/sambýlisfólk með börn %	12 3,3%	13 2,3%	15 2,9%	23 3,5%	17 5,9%	19 6,1%	99 3,7%
Hjón/sambýlisfólk barnlaus %	9 2,5%	9 1,6%	4 0,8%	17 2,6%	5 1,7%	8 2,5%	52 1,9%
Einstæðir foreldrar %	99 27,4%	120 21,4%	147 28,1%	213 32,7%	127 43,9%	123 39,2%	829 30,7%
Einhleypir karlar %	165 45,7%	306 54,5%	251 47,9%	280 42,9%	96 33,2%	108 34,4%	1.206 44,7%
Einhleypar konur %	76 21,1%	113 20,1%	107 20,4%	119 18,3%	44 15,2%	56 17,8%	515 19,1%
Samtals fjöldi heimila %	361 100,0%	561 100,0%	524 100,0%	652 100,0%	289 100,0%	314 100,0%	2.701 100,0%

■ Fjárhagsaðstoð, samanburður milli þjónustumiðstöðva
– skipting eftir atvinnustöðu notenda

Atvinnustaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Sjúklingur %	107 30,2%	166 29,8%	138 27,0%	211 33,2%	68 23,6%	88 29,0%	778 28,8%
Atvinnulaus* %	93 26,3%	191 34,3%	148 29,0%	201 31,6%	66 22,9%	76 25,1%	775 28,7%
Öryrki %	52 14,7%	73 13,1%	91 17,8%	80 12,6%	58 20,1%	51 16,8%	405 15,0%
Nemi %	39 11,0%	55 9,9%	54 10,6%	59 9,3%	35 12,2%	35 11,6%	277 10,3%
Í launaðri vinnu %	41 11,6%	46 8,3%	43 8,4%	52 8,2%	49 17,0%	40 13,2%	271 10,0%
Ellilífeyrisþegi %	13 3,7%	11 2,0%	28 5,5%	13 2,0%	5 1,7%	4 1,3%	74 2,7%
Í fæðingarorlofi %	9 2,5%	6 1,1%	9 1,8%	16 2,5%	5 1,7%	8 2,6%	53 2,0%
Með endurhæfingarlífeyri %	7 2,0%	4 0,7%	13 2,5%	16 2,5%	1 0,3%	11 3,6%	52 1,9%
Annað %	0 0,0%	9 1,6%	0 0,0%	4 0,6%	2 0,7%	1 0,3%	16 0,6%
Samtals fjöldi heimila %	361 100,0%	561 100,0%	524 100,0%	652 100,0%	289 100,0%	314 100,0%	2.701 100,0%

*Atvinnulausir skiptast þannig eftir rétti til bóta að 21,7% heildarhópsins hafa ekki bótarétt en 7,0% hafa bótarétt.

■ Fjöldi mánaða á ári sem fjárhagsaðstoð er veitt
– samanburður milli þjónustumiðstöðva og áranna 2007 og 2008

Fjöldi mánaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals árið 2008	Samtals árið 2007
1-3 mánuðir %	202 56,0%	317 56,5%	321 61,3%	373 57,2%	185 64,0%	194 61,8%	1.592 58,9%	1.299 53,7%
4-6 mánuðir %	65 18,0%	98 17,5%	95 18,1%	107 16,4%	55 19,0%	62 19,7%	482 17,8%	466 19,2%
7-9 mánuðir %	45 12,5%	58 10,3%	51 9,7%	67 10,3%	25 8,7%	33 10,5%	279 10,3%	300 12,4%
10-12 mánuðir %	49 13,6%	88 15,7%	57 10,9%	105 16,1%	24 8,3%	25 8,0%	348 12,9%	356 14,7%
Samtals fjöldi heimila %	361 100,0%	561 100,0%	524 100,0%	652 100,0%	289 100,0%	314 100,0%	2.701 100,0%	2.421 100,0%

Heimili sem fengu fjárhagsaðstoð í 12 mánuði á árinu voru 180 eða 6,7% þeirra heimila sem fengu fjárhagsaðstoð.

Húsnæðismál

Verkefni á sviði húsnæðismála eru viðtæk. Má þar nefna upplýsingagjöf og ráðgjöf um húsnæðismál, afgreiðslu húsaleigubóta, sérstakra húsaleigubóta, móttöku umsókna um félagslegt leiguhúsnæði og úthlutun þess, móttöku umsókna um þjónustuiðbúðir í eigu Reykjavíkurborgar og úthlutun. Samstarf er við Svæðisskrifstofu málefna fatlaðra og fleiri varðandi úthlutun ýmissa sértækra húsnæðisúrræða.

Húsaleigubætur

Þeir sem leigja íbúðarhúsnæði þar sem þeir eiga lögheimili og eru undir ákveðnum tekjumörkum eiga rétt á húsaleigubótum, með þeim skilyrðum að þinglýstur húsaleigusamningur til 6 mánaða eða lengri tíma liggi fyrir.

Alls fengu 6.239 heimili í Reykjavík greiddar húsaleigubætur á árinu. Mánaðarleg meðalfjárhæð húsaleigubóta á hvert heimili er 21.000 kr. en hámarksbætur á mánuði frá 1. apríl árið 2008 voru 46.000 kr. Meðalfjárhæð húsaleigubóta á árinu á hvert heimili var 173.000 kr.

■ Fjöldi heimila sem fær húsaleigubætur – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi heimila	Hlutfall
Vesturbær	1.039	16,7%
Miðborg og Hlíðar	1.340	21,5%
Laugardalur og Háaleiti	1.552	24,9%
Breiðholt	978	15,7%
Árbær og Grafarholt	762	12,2%
Grafarvogur og Kjalarnes	568	9,1%
Samtals	6.239	100,0%

■ Húsaleigubætur, samanburður milli þjónustumiðstöðva – skipting eftir tegund húsnæðis notenda

Tegund húsnæðis	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Alm. markaður %	471 45,3%	770 57,5%	523 33,7%	354 36,2%	246 32,3%	197 34,7%	2.561 41,0%
Félagsbústaðir %	165 15,9%	305 22,8%	578 37,2%	533 54,5%	256 33,6%	195 34,3%	2.032 32,6%
Stúdentagarðar %	380 36,6%	160 11,9%	25 1,6%	26 2,7%	193 25,3%	50 8,8%	834 13,4%
Félagasamtök %	13 1,3%	49 3,7%	377 24,3%	34 3,5%	10 1,3%	23 4,0%	506 8,1%
Sambýli fatlaðra %	10 1,0%	55 4,1%	49 3,2%	30 3,1%	16 2,1%	35 6,2%	195 3,1%
Búseti %	0 0,0%	1 0,1%	0 0,0%	1 0,1%	41 5,4%	68 12,0%	111 1,8%
Samtals %	1.039 100,0%	1.340 100,0%	1.552 100,0%	978 100,0%	762 100,0%	568 100,0%	6.239 100,0%

■ Húsaleigubætur, samanburður milli þjónustumiðstöðva
– skipting eftir fjölskyldugerð notenda

Fjölskyldugerð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Hjón/sambýlisfólk með börn Hlutfall	103 9,9%	73 5,4%	60 3,9%	76 7,8%	32 4,2%	34 6,0%	378 6,1%
Hjón/sambýlisfólk barnlaus Hlutfall	63 6,1%	99 7,4%	89 5,7%	33 3,4%	57 7,5%	16 2,8%	357 5,7%
Einstæðir foreldrar Hlutfall	223 21,5%	200 14,9%	264 17,0%	367 37,5%	259 34,0%	222 39,1%	1.535 24,6%
Einhleypur karlmaður Hlutfall	308 29,6%	475 35,4%	581 37,4%	238 24,3%	204 26,8%	134 23,6%	1.940 31,1%
Einhleyp kona Hlutfall	342 32,9%	493 36,8%	558 36,0%	264 27,0%	210 27,6%	162 28,5%	2.029 32,5%
Samtals Hlutfall	1.039 100,0%	1.340 100,0%	1.552 100,0%	978 100,0%	762 100,0%	568 100,0%	6.239 100,0%



■ Húsaleigubætur, samanburður milli þjónustumiðstöðva – skipting eftir atvinnustöðu notenda

Atvinnustaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Í vinnu %	274 26,4%	398 29,7%	349 22,5%	321 32,8%	225 29,5%	248 43,7%	1.815 29,1%
Öryrki %	132 12,7%	240 17,9%	608 39,2%	404 41,3%	173 22,7%	137 24,1%	1.694 27,2%
Nemi %	546 52,6%	397 29,6%	138 8,9%	69 7,1%	226 29,7%	73 12,9%	1.449 23,2%
Ellilífeyrisþegi %	27 2,6%	186 13,9%	371 23,9%	68 7,0%	102 13,4%	34 6,0%	788 12,6%
Atvinnulaus %	54 5,2%	109 8,1%	83 5,3%	98 10,0%	31 4,1%	66 11,6%	441 7,1%
Heimavinnandi %	6 0,6%	10 0,7%	3 0,2%	18 1,8%	5 0,7%	10 1,8%	52 0,8%
Samtals %	1.039 100,0%	1.340 100,0%	1.552 100,0%	978 100,0%	762 100,0%	568 100,0%	6.239 100,0%

■ Húsaleigubætur, samanburður milli þjónustumiðstöðva – skipting eftir aldri notenda

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
16-19 ára %	17 1,6%	19 1,4%	19 1,2%	22 2,2%	15 2,0%	18 3,2%	110 1,8%
20-29 ára %	597 57,5%	591 44,1%	308 19,8%	255 26,1%	307 40,3%	193 34,0%	2.251 36,1%
30-39 ára %	212 20,4%	228 17,0%	239 15,4%	234 23,9%	143 18,8%	124 21,8%	1.180 18,9%
40-49 ára %	95 9,1%	143 10,7%	213 13,7%	200 20,4%	98 12,9%	118 20,8%	867 13,9%
50-59 ára %	65 6,3%	127 9,5%	257 16,6%	135 13,8%	59 7,7%	52 9,2%	695 11,1%
60-66 ára %	26 2,5%	46 3,4%	145 9,3%	64 6,5%	38 5,0%	29 5,1%	348 5,6%
67 ára og eldri %	27 2,6%	186 13,9%	371 23,9%	68 7,0%	102 13,4%	34 6,0%	788 12,6%
Samtals %	1.039 100,0%	1.340 100,0%	1.552 100,0%	978 100,0%	762 100,0%	568 100,0%	6.239 100,0%

Sérstakar húsaleigubætur

Sérstakar húsaleigubætur eru ætlaðar Reykvíkum sem búa við mjög erfiðar félags- og fjárhagslegar aðstæður og leigja íbúðarhúsnæði á almennum leigumarkaði.

Fjöldi heimila sem fá sérstakar húsaleigubætur – skipting eftir hverfum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi heimila	Hlutfall
Vesturbær	99	14,2%
Miðborg og Hlíðar	146	20,9%
Laugardalur og Háaleiti	125	17,9%
Breiðholt	124	17,8%
Árbær	119	17,0%
Grafarvogur og Kjalarnes	85	12,2%
Samtals	698	100,0%

Sérstakar húsaleigubætur, samanburður milli þjónustumiðstöðva – skipting eftir fjölskyldugerð notenda

Fjölskyldugerð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Hjón/sambýlisfólk með börn %	3 3,0%	5 3,4%	3 2,4%	4 3,2%	0 0,0%	2 2,4%	17 2,4%
Hjón/sambýlisfólk barnlaus %	0 0,0%	5 3,4%	3 2,4%	3 2,4%	4 3,4%	0 0,0%	15 2,1%
Einstæðir foreldrar %	40 40,4%	41 28,1%	51 40,8%	61 49,2%	66 55,5%	52 61,2%	311 44,6%
Einhleypur karlmaður %	27 27,3%	52 35,6%	36 28,8%	29 23,4%	33 27,7%	11 12,9%	188 26,9%
Einhleyp kona %	29 29,3%	43 29,5%	32 25,6%	27 21,8%	16 13,4%	20 23,5%	167 23,9%
Samtals %	99 100,0%	146 100,0%	125 100,0%	124 100,0%	119 100,0%	85 100,0%	698 100,0%



■ Sérstakar húsaleigubætur, samanburður milli þjónustumiðstöðva
– skipting eftir atvinnustöðu notenda

Atvinnustaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Öryrki %	24 24,2%	56 38,4%	47 37,6%	56 45,2%	37 31,1%	22 25,9%	242 34,7%
Í vinnu %	34 34,3%	34 23,3%	39 31,2%	33 26,6%	48 40,3%	39 45,9%	227 32,5%
Atvinnulaus %	18 18,2%	32 21,9%	19 15,2%	15 12,1%	14 11,8%	15 17,6%	113 16,2%
Nemi %	20 20,2%	24 16,4%	8 6,4%	10 8,1%	9 7,6%	6 7,1%	77 11,0%
Ellilífeyrisþegi %	0 0,0%	0 0,0%	12 9,6%	5 4,0%	10 8,4%	1 1,2%	28 4,0%
Heimavinnandi %	3 3,0%	0 0,0%	0 0,0%	5 4,0%	1 0,8%	2 2,4%	11 1,6%
Samtals %	99 100,0%	146 100,0%	125 100,0%	124 100,0%	119 100,0%	85 100,0%	698 100,0%

■ Sérstakar húsaleigubætur, samanburður milli þjónustumiðstöðva
– skipting eftir aldri notenda

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
16-19 ára %	5 5,1%	1 0,7%	4 3,2%	5 4,0%	4 3,4%	0 0,0%	19 2,7%
20-29 ára %	45 45,5%	50 34,2%	34 27,2%	49 39,5%	39 32,8%	36 42,4%	253 36,2%
30-39 ára %	25 25,3%	31 21,2%	30 24,0%	29 23,4%	29 24,4%	18 21,2%	162 23,2%
40-49 ára %	11 11,1%	30 20,5%	19 15,2%	19 15,3%	12 10,1%	21 24,7%	112 16,0%
50-59 ára %	9 9,1%	22 15,1%	19 15,2%	13 10,5%	15 12,6%	6 7,1%	84 12,0%
60-66 ára %	4 4,0%	12 8,2%	7 5,6%	4 3,2%	10 8,4%	3 3,5%	40 5,7%
67 ára og eldri %	0 0,0%	0 0,0%	12 9,6%	5 4,0%	10 8,4%	1 1,2%	28 4,0%
Samtals %	99 100,0%	146 100,0%	125 100,0%	124 100,0%	119 100,0%	85 100,0%	698 100,0%

Félagslegar leiguíbúðir

Félagslegar leiguíbúðir eru fyrir þá sem ekki eru færir um að sjá sér og sínum fyrir húsnæði sökum lágra tekna, þungar framtærslubyrði eða annarra félagslegra aðstæðna. Félagsbústaðir hf. eiga íbúðirnar og sjá um gerð leigusamninga, innheimtu og viðhald. Félagslegar leiguíbúðir í eigu Félagsbústaða hf. voru í árslok 1.826 og 298 þjónustuíbúðir. Til félagslegra leiguíbúða teljast 50 íbúðir við Þórðarsveig 1, 3 og 5 þar sem úthlutað var bæði af biðlista eftir félagslegum leiguíbúðum og biðlista eftir þjónustuíbúðum. Mat á þörf er framkvæmt í þjónustumiðstöðvum borgarinnar.

Fjöldi umsókna og úthlutana í félagslegt leiguhúsnæði í eigu Félagsbústaða

	Fjöldi
Umsóknir á biðlista í árslok	888
Umsóknir á biðlista í árslok skv. 10. gr.*	248
Umsóknir sem bárust á árinu	870
Úthlutanir á árinu	195

Umsóknir í bið í lok árs 2008 voru 17% fleiri en árið 2007, úthlutanir voru 20 fleiri árið 2008 en árið 2007.

*Umsækjendur á biðlista eftir félagslegu leiguhúsnæði sem fá jafnframt greiddar sérstakar húsaleigubætur skv. 10. gr. reglna um félagslegar leiguíbúðir og sérstakar húsaleigubætur í Reykjavík.

Biðlisti í árslok, skipting eftir stærð íbúðar – samanburður árin 2007 og 2008

Stærð íbúðar	2007		2008	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
1-2 herbergja	505	66%	604	68%
3 herbergja	185	24%	202	23%
4 herbergja	71	9%	82	9%
Samtals	761	100%	888	100%

Fjöldi úthlutana eftir stærð íbúðar – samanburður árin 2007 og 2008

Stærð íbúðar	2007		2008	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
1-2 herbergja	59	34%	68	35%
3 herbergja	68	39%	76	39%
4 herbergja	48	27%	51	26%
Samtals	175	100%	195	100%

Biðtími eftir úthlutun – samanburður milli ára og eftir stærð íbúða

	1-2 herb.		3 herb.		4 herb.		Samtals	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Meðalbiðtími í mánuðum	31	33	25	27	20	22	26	28
Skemmstur biðtími í mán.	0	0	0	0	0	0	0	0
Lengstur biðtími í mán.	89	136	95	76	68	69	95	136

■ Milliflutningar í húsnæði í eigu Félagsbústaða – umsóknir og úthlutanir

	Fjöldi
Umsóknir á biðlista í árslok	345
Umsóknir sem bárust á árinu	142
Úthlutanir á árinu	82

Þjónustuíbúðir

Aldraðir sem þurfa meiri aðstoð og stuðning en hægt er að fá í heimahús, en hafa ekki þörf fyrir hjúkrunarheimili, geta sótt um þjónustuíbúð. Þar er m.a. boðið upp á heimaþjónustu, sólarhrings vaktþjónustu, öryggishnapp, þríf á sameign, fullt fæði og félagsstarf. Markmið með rekstri þjónustuíbúða er að mæta þörfum íbúa sem þar búa og tryggja sjálfstæði þeirra, t.d. hvað varðar fjármál og heimilishald.

■ Þjónustuíbúðir aldraðra – skipting eftir staðsetningu og tegund íbúða

Staðsetning	Einstaklingsíbúðir	Hjónaíbúðir	Alls
Dalbraut 21-27	46	18	64
Furugerði 1	56	14	70
Langahlíð 3	32	1	33
Lindargata 57, 61, 64, 66	71	0	71
Norðurbrún 1	52	8	60
Seljahlíð	38	3	41
Alls	295	44	339

■ Fjöldi umsókna og úthlutana í þjónustuíbúðir aldraðra

	Fjöldi
Umsóknir á biðlista í árslok	412
Umsóknir sem bárust á árinu	130
Úthlutanir á árinu	44
Meðalbiðtími í mánuðum	32



■ Hjúkrunarheimili rekin af Reykjavíkurborg

Reykjavíkurborg á og rekur tvö hjúkrunarheimili, Droplaugarstaði og Seljahlíð. Sólarhringsþjónusta er á báðum stöðum.

■ Droplaugarstaðir

Á Droplaugarstöðum eru 82 íbúar, allir í einbýlum með sérbaði. Á heimilinu er sjúkra- og iðjuþjálfun, öldrunarsálfræðingur og tannfræðingur. Starfrækt er hárgreiðslustofa og fóttaðgerðastofa.

■ Seljahlíð

Í Seljahlíð eru mismunandi búsetuform fyrir aldraða, hjúkrunardeild og þjónustuíbúðir. Á árinu var gerð sú breyting á hjúkrunardeild að tvíbýli voru lögð niður. Vegna vinnu við breytingar á húsnæði fækkaði þjónustuíbúðum tímabundið. Á hjúkrunardeild bjuggu í árslok 20 einstaklingar, allir í einbýli og 44 einstaklingar í þjónustuíbúð. Alls bjuggu því 64 íbúar í Seljahlíð í árslok. Félagsstarf og margs konar þjónusta er fyrir íbúa hússins, svo sem matur, böðun, hárgreiðsla, fót-snyrting, sjúkraþjálfun og leikfimi. Á lóð Seljahlíðar eru 18 sjálfseignaríbúðir með brunavarnakerfi sem tengist síma-vakt í þjónustumiðstöð Seljahlíðar. Íbúar þar geta tekið þátt í félagsstarfi Seljahlíðar og sótt þar ýmsa þjónustu.

Búsetuúrræði

■ Þjónustuíbúðir fyrir fatlaða

Tveir íbúðakjarnar með 10 íbúðum í eigu Þroskahjálpar eru ætlaðar fötluðum einstaklingum sem þurfa þjónustu til að geta búið sjálfstætt. Íbúðirnar eru í umsjón þjónustumiðstöðvar Miðborgar og Hlíða annars vegar og þjónustumiðstöðvar Vesturbæjar hins vegar. Veitt er heimaþjónusta, frekari liðveisla og liðveisla út frá einstaklingsbundnum þörfum. Á árinu bjuggu 11 íbúar í íbúðunum.

■ Búsetuþjónusta geðfatlaðra

Velferðarsvið í samvinnu við Svæðisskrifstofu málefna fatlaðra í Reykjavík stýrir búsetuþjónustu fyrir geðfatlaða. Að staðaldri er níu einstaklingum boðið upp á búsetuendurhæfingu í formi virkniþjálfunar og hæfingu athafna daglegs lífs. Búsetuendurhæfing er skammtíma búseta og er ætlað að vera undirbúningur fyrir ýmist sértæka búsetu innan búsetukjarna eða sjálfstæða búsetu. Áhersla er lögð á að íbúar setji sér eigin markmið sem þjónustustefnan styður. Þannig er þjónustan einstaklingsbundin og sveigjanleg og miðar að því að rjúfa einangrun og hvetja til félagslegrar virkni. Sótt er um búsetuþjónustu fyrir geðfatlaða á þjónustumiðstöð í því hverfi sem umsækjandi býr í. Á árinu var 21 einstaklingur í búsetuendurhæfingu, þar af luku henni 5 einstaklingar og 5 aðrir hófu búsetuendurhæfingu á árinu.

■ Vernduð heimili fyrir geðfatlaða

Velferðarsvið starfrækir 11 vernduð heimili fyrir geðfatlaða einstaklinga. Á hverju heimili er rými fyrir 2–5 einstaklinga, 38 íbúa alls. Markmiðið er að rjúfa einangrun, hvetja til félagslegrar virkni og koma í veg fyrir endurinnlagnir á sjúkrahús. Íbúarnir fá félagslega heimaþjónustu, liðveislu og frekari liðveislu eftir þörfum. Árið 2008 voru 43 íbúar á heimilunum, 2 fluttu inn á árinu.

■ Stuðningsbýli fyrir heimilislausa

Samhjálp rekur stuðningsbýli fyrir heimilislausa með samningi við Velferðarsvið. Á heimilinu er rými fyrir 7–8 einstaklinga sem hver hefur eigið herbergi en önnur aðstaða er sameiginleg. Vakt stuðningsfulltrúa er á heimilinu allan sólarhringinn. Árið 2008 dvöldu 8 einstaklingar á stuðningsbýlinu.



■ Stuðningsheimili

Samhjálp sér um rekstur heimilisins skv. samningi við Velferðarsvið. Hér er um áfangaheimili að ræða fyrir einstaklinga sem hætt hafa áfengis- og vímuefnaneyslu og þarfnast sérstaks stuðnings. Vakt starfsmanna er alla virka daga auk þess sem litið er til með heimilinu utan þess tíma. Á heimilinu er rými fyrir 8 einstaklinga. Á árinu dvöldu 15 einstaklingar á heimilinu.

■ Heimili fyrir heimilislausa karlmenn

Árið 2007 hófst rekstur heimilis fyrir heimilislausa karlmenn. Heimilið er ætlað sem tímabundinn dvalarstaður á meðan unnið er að varanlegri lausn á vanda þeirra sem þangað leita. Á árinu 2008 dvöldu 9 einstaklingar á heimilinu.

■ Smáhýsi fyrir utangarðsfólk

Á árinu 2008 voru opnuð fjögur færanleg smáhýsi sem ætluð eru utangarðsfólki sem hefur hvergi höfði sínu að halla. Með því að útvega heimilislausum einstaklingum húsnæði sem þeir geta búið í á sínum forsendum er komið til móts við þarfir ákveðins hóps heimilislausra sem hingað til hefur gengið erfiðlega að koma til móts við.

■ Gistiskýlið

Samhjálp sér um rekstur Gistiskýlisins í Þingholtsstræti, en þar er veitt þjónusta við einstaklinga sem eiga við margháttaða félagslega erfiðleika að etja m.a. langtíma áfengis- og vímuefnavanda og þar stendur heimilislausum Reykvíkingum til boða næturgisting og samastaður í skamman tíma. Á árinu dvöldu 129 gestir í Gistiskýlinu í samtals 5.684 nætur. Meðaldvalartími gesta er 44 nætur.

■ Konukot

Konukot er athvarf fyrir heimilislausar konur í Reykjavík sem hefur verið rekið frá árinu 2004. Konukot er ætlað reykvískum konum sem eiga hvergi höfði sínu að halla og þurfa stað til að sofa á. Samningur er milli Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar og Reykjavíkureildar Rauða kross Íslands um rekstur heimilisins. Þjónustumiðstöð Miðborgar og Hlíða býður gestum Konukots upp á reglulega viðtalstíma.

Ráðgjöf

■ Félagsleg ráðgjöf á þjónustumiðstöðvum

Ráðgjöf til einstaklinga og fjölskyldna miðar að því að koma til móts við einstaklingsbundnar þarfir þeirra sem leita til þjónustumiðstöðvanna. Einnig veita ráðgjafar upplýsingar um möguleika á þjónustu utan þjónustumiðstöðvanna og vísa fólki á þau úrræði sem henta hverjum og einum. Markmið ráðgjafarinnar er að aðstoða fólk til sjálfshjálpar þannig að sérhver einstaklingur geti sem best notið sín í samfélaginu. Félagsleg ráðgjöf tekur m.a. til ráðgjafar vegna atvinnuleysis, veikinda, húsnæðisleysis, fjárhagsvanda, fötlunar, öldrunar, málefna útlendinga, málefna barna og ungmenna, fjölskylduvanda og áfengis- og vímuefnavanda.

■ Samkomulag um félagslega ráðgjöf

Samkomulag um félagslega ráðgjöf er skriflegt samkomulag þar sem ráðgjafi og notandi setja sameiginlega niður markmið með ráðgjöfinni, tímasetja samkomulagið og leggja sameiginlega mat á árangur við lok samkomulagsins.

■ Samkomulag um félagslega ráðgjöf – fjöldi notenda og fjöldi samkomulaga, skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fj. notenda	Fj. samk.
Vesturbær	66	75
Miðborg og Hlíðar	58	73
Laugardalur og Háaleiti	107	154
Breiðholt	93	110
Árbær og Grafarholt	43	50
Grafarvogur og Kjalarnes	49	64
Samtals	416	526

■ Greiðsluheimildir vegna sérfræðiaðstoðar

■ Fjöldi útgefna greiðsluheimilda vegna sérfræðiaðstoðar – samanburður 2006 – 2008

	Árið 2006	Árið 2007	Árið 2008
Fjöldi greiðsluheimilda	260	266	287

■ Sérfræðiþjónusta skóla

Sérfræðiþjónusta skóla er staðsett innan þjónustumiðstöðva borgarinnar og er starfrækt í samræmi við lög um slíka þjónustu. Þjónustan er veitt á grundvelli þjónustusamnings á milli Leikskólasviðs, Menntasviðs og Íþrótt- og tómstundasviðs annars vegar og Velferðarsviðs hins vegar. Meginmarkmið sérfræðiþjónustunnar er að veita íbúum og skólum heildstæða og fjölbreytta ráðgjöf til að mæta sérþörfum barna og fjölskyldna þeirra. Ráðgjöfin er þverfagleg og er unnin í samvinnu við skóla, börnin sjálf og forráðamenn þeirra. Erfiðleikar barnanna geta verið af ýmsu tagi, allt frá vægari erfiðleikum til alvarlegri fötlunar, eða til einhvers annars sem hefur áhrif á nám og aðlögun í skóla. Erfiðleikarnir snúa oft að skertri færni barna til samskipta, hegðunar og ástundunar náms. Sérfræðiþjónusta skóla veitir ráðgjöf til starfsfólks skóla, foreldra og nemenda. Starf sérfræðiþjónustunnar lýtur að ráðgjöf og stuðningi við almennt skólustarf sem og nýbreytni- og þróunarstarfi í skólum.

■ Fjöldi leikskólabarna sem vísað var til sérfræðiþjónustu skóla á árinu 2008 – skipting eftir tilvísunaraðila og þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Skóli/foreldrar	Sérfræðiaðilar	Samtals	% drengir	% af fj. b. 2-5 ára
Vesturbær	42	5	47	70%	5%
Miðborg og Hlíðar	55	6	61	70%	8%
Laugardalur og Háaleiti	69	22	91	66%	7%
Breiðholt	50	64	114	67%	11%
Árbær og Grafarholt	61	20	81	67%	7%
Grafarvogur og Kjalarnes	47	8	55	67%	5%
Alls	324	125	449	68%	7%

■ Fjöldi grunnskólabarna sem vísað var til sérfræðiþjónustu skóla á árinu 2008 – skipting eftir tilvísunaraðila og þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Skóli/foreldrar	Sérfræðiaðilar	Samtals	% drengir	% af fj. b. 6-15 ára
Vesturbær	76	5	81	67%	5%
Miðborg og Hlíðar	54	18	72	68%	5%
Laugardalur og Háaleiti	135	33	168	68%	5%
Breiðholt	96	86	182	67%	7%
Árbær og Grafarholt	129	19	148	59%	7%
Grafarvogur og Kjalarnes	261	11	272	54%	9%
Alls	751	172	923	54%	6%

Fjölskyldumiðstöðin

Að Fjölskyldumiðstöðinni standa Velferðarsvið, Reykjavíkurborg, Rauða kross Íslands, félagsmálaráðuneytið og heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið. Markmið með rekstri miðstöðvarinnar er að aðstoða fjölskyldur sem eiga í vanda, t.a.m. vegna vímuefnaneyslu barna, samskiptavanda og erfiðleika í skóla. Lögð er áhersla á þjónustu við fjölskyldur ofvirkra og fatlaðra barna. Hugmyndafræði Fjölskyldumiðstöðvar í anda forvarna byggir á að leggja fjölskyldum lið við að leysa vanda sem fyrst, meðan þær búa yfir styrk og von til að gera það af eigin rammleik, svo koma megi í veg fyrir að mál þróist á verri veg. Hópastarf var í þremur grunnskólum. Um var að ræða tvo stúlknaþópa og einn drengjaþóp. Skóli, þjónustumiðstöð ÍTR og Fjölskyldumiðstöð unnu saman í hópastarfinu.

Viðtöl á Fjölskyldumiðstöð á árinu voru 1.322 talsins og nýttu 502 börn í 289 fjölskyldum þjónustuna. Aðalástæða komu fjölskyldna á Fjölskyldumiðstöðina eru málefni unglunga vegna samskiptavanda. Málum vegna yngri barna hefur fjölgað og einnig málum vegna umgengni, sambúðarslita og sambúðarvanda.

Barnavernd Reykjavíkur

Markmið barnaverndar samkvæmt barnaverndarlögum nr. 80/2002 er að tryggja börnum viðunandi uppeldisskilyrði. Skal það gert með því að styrkja fjölskylduna í uppeldishlutverkinu og beita úrræðum til verndar einstökum börnum þegar það á við. Barnaverndarnefnd ber þannig að tryggja að börn sem búa við óviðunandi aðstæður eða börn sem stofna heilsu sinni og þroska í hættu fái nauðsynlega aðstoð.

Þegar barnaverndarnefnd fær rökstuddan grun um að líkamlegri eða andlegri heilsu barns eða þroska geti verið hættu búið vegna vanrækslu, vanhæfni eða framferðis foreldra eða að barn stefni heilsu sinni eða þroska í hættu með hegðan sinni, er nefndinni skylt að kanna málið án tafar. Þá eru málefni barnsins unnin á grundvelli barnaverndarlaga, m.a. með ráðgjöf um uppeldislegar aðstæður barnanna og beitingu úrræða þegar það á við. Barnaverndarnefnd Reykjavíkur ber ábyrgð á meðferð slíkra mála í Reykjavík. Barnavernd Reykjavíkur, sem er hluti af Velferðarsviði, ber ábyrgð á framkvæmd mála sem unnin eru samkvæmt barnaverndarlögum í borginni.

■ Fjöldi mála sem Barnavernd Reykjavíkur hafði til meðferðar og fjöldi mála sem lögð voru fyrir barnaverndarnefnd – samanburður árin 2007 og 2008

	Fjöldi barna		Fjöldi fjölskyldna	
	2007	2008	2007	2008
Mál til meðferðar v/barna og unglunga	2.384	2.589	1.901	2.089
Mál sem lögð voru fyrir barnaverndarnefnd	130	151	110	127

■ Aldur og kyn barna sem Barnavernd Reykjavíkur hafði til meðferðar

Aldur	Drengir	Stúlkur	Samtals
0-5 ára %	201 14,4%	207 18,9%	408 16,4%
6-12 ára %	431 30,9%	321 29,3%	752 30,2%
13-18 ára %	762 54,7%	566 51,7%	1.328 53,4%
Samtals %	1.394 100,0%	1.094 100,0%	2.488 100,0%

Upplýsingar um aldur og kyn barna eru ekki fyrir hendi í 101 máli þar sem m.a. voru veittar umsagnir vegna ættleiðingar og umsagnir um hæfi fösturforeldra og stuðningsfjölskyldna.

■ Fjöldi tilkynninga vegna barna á grundvelli barnaverndarlaga
– skipting eftir ástæðu tilkynningar og aldri

Ástæður tilkynninga	0 - 12 ára	13 - 18 ára	Samtals
Afbrot barns	80	716	796
Barn beitir ofbeldi	56	152	208
Barn stefnir eigin heilsu og þroska í hættu	63	505	568
Erfiðleikar barns í skóla, skólasókn áfátt	8	84	92
Neysla barns á vímuefnum	1	190	191
Áhættu hegðun barna samtals	208	1.647	1.855
Kynferðislegt ofbeldi	93	79	172
Líkamlegt ofbeldi	127	115	242
Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi	243	102	345
Ofbeldi samtals	463	296	759
Líkamleg vanræksla	15	3	18
Tilfinningaleg vanræksla	79	26	105
Vanræksla varðandi nám	22	9	31
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit	735	280	1.015
Samtals dæmi um vanrækslu	851	318	1.169
Heilsa eða líf ófæddis barns í hættu	31		31
Samtals	1.553	2.261	3.814
Fjöldi barna	839	1.019	1.858
Fjöldi heimila	645	959	1.522



■ Fjöldi tilkynninga vegna barna á grundvelli barnaverndarlaga – skipting eftir tilkynnanda og aldri barna

Tilkynnandi	0 - 12 ára	13 - 18 ára	Samtals
Lögregla	584	1.538	2.122
Nágranni/Almennur borgari	259	95	354
Skóli/sérfr.þj.skóla/fræðsluskrifstofa	124	162	286
Foreldrar barna – með forsjá	114	158	272
Læknir/heilsugæsla/sjúkrahús	137	94	231
Ættingjar barns aðrir en foreldrar	125	62	187
Þjónustumiðstöðvar/aðrar stofnanir Velferðarsviðs	72	58	130
Foreldrar barna – ekki með forsjá	56	33	89
Önnur barnaverndarnefnd/félagsþjónusta	35	26	61
Stuðlar/meðferðarheimili/aðrar stofnanir BVS	14	20	34
Leikskóli/gæsluforeldri	28		28
Barn/ungmenni leitaði sjálf til barnaverndarnefndar	1	10	11
Aðrir	4	5	9
Fjöldi tilkynninga alls	1.553	2.261	3.814
Fjöldi barna	839	1.019	1.858
Fjöldi heimila	645	959	1.522

Bakvakt

Neyðarvakt vegna barnaverndarmála er starfrækt í Reykjavík alla virka daga utan skrifstofutíma og um helgar. Þegar erindi berst til bakvaktar þarf að meta hvort þörf er tafarlausrar aðstoðar eða hvort málið má biða næsta virka dags. Bakvaktarstarfsmenn eru viðstaddir skýrslutöku af börnum hjá lögreglunni.

Hluti þeirra erinda sem berast til bakvaktar flokkast undir formlegar tilkynningar en önnur ekki, t.d. erindi sem hægt er að sinna símleiðis eða geta beðið afgreiðslu á skrifstofutíma.

Þann 1. febrúar 2004 tók gildi samningur milli barnaverndarnefnda landsins við Neyðarlínuna 112 um að taka við tilkynningum, forgangsraða erindum, skrá helstu upplýsingar og koma þeim til viðkomandi barnaverndarnefndar.

■ Umsagnir vegna umgengnis-, ættleiðingar- og fósturmála
Skipting eftir fjölda heimila og fjölda barna

	Fjöldi heimila	Fjöldi barna
Erindi frá sýslum. vegna umgengnismála	39	52
Ættleiðing	32	32
Fósturhæfi	27	27
Umsögn um hæfi stuðningsfjölskyldu	37	37
Samtals	135	148

■ Varanlegt, tímabundið og styrkt fóstur

	Fjöldi barna
Börn í varanlegu fóstri	114
Barn fer í varanlegt fóstur á árinu	15
Börn í tímabundnu fóstri	96
Barn fer í tímabundið fóstur á árinu	47
Styrkt fóstur	9
Fóstur rofnar á árinu	11
Fóstri lauk á árinu vegna sjálfræðisaldurs	14
Samtals m.t.t. skörunar milli málaflokka	208

■ Úrskurðir – skipting eftir tegund úrskurðar, fjölda heimila og fjölda barna

Tegund úrskurðar	Fjöldi heimila		Fjöldi barna	
	2007	2008	2007	2008
Vistun barns utan heimilis í allt að tvo mánuði (skv. 27. gr. bvl.)	16	17	18	19
Úrskurður dómstóls um vistun barns utan heimilis í allt að 12 mánuði (skv. 28. gr. bvl.)	3	9	5	11
Úrskurðað um umgengni vegna barns í fóstri (skv. 74. gr. bvl.)	9	12	10	14
Úrskurðað um endurskoðun fóstursamnings (skv. 77. gr. bvl.)	2	0	2	0
Dómur um sviptingu forsjár (skv. 29. gr. bvl.)	8	6	11	9
Samtals m.t.t. skörunar milli málaflokka	27	31	35	42

Í málum 20 barna var gripið til neyðarráðstöfunar skv. 31. gr. barnaverndarlaga.



Starfsemi fyrir börn og unglunga

■ Sumardvöl í sveit

Sumardvöl í sveit er úrræði þar sem börn dvelja hluta úr sumri á sveitabæjum víðsvegar um landið. Árið 2008 dvöldu 50 börn með milligöngu þjónustumiðstöðva Reykjavíkurborgar í sveit.

■ Sumardvöl í sveit. Fjöldi barna – skipting eftir tilvísunaraðilum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi barna
Vesturbær	0
Miðborg og Hlíðar	8
Laugardalur og Háaleiti	10
Breiðholt	14
Árbær og Grafarholt	9
Grafarvogur og Kjalarnes	9
Heildarfjöldi barna	50

Vistheimili barna við Laugarásveg 39

Vistheimili barna – Laugarásvegi er úrræði í barnaverndarmálum og geta sjö börn dvalið á heimilinu í senn. Tilvísanir koma frá Barnavernd Reykjavíkur. Greina má vistanirnar eftir orsök þeirra og tilgangi: bráðavistun, greiningar- og kennsluvistun, fósturaðlögun og önnur vistun skv. skilgreindum markmiðum, t.d. meðan beðið er eftir niðurstöðu barnaverndarnefndar eða viðeigandi úrræðum. Helsta markmið vistheimilisins er að styrkja fjölskyldur í uppeldishlutverki þeirra með þarfir barnsins í fyrirrúmi.

■ Fjöldi barna vistaður á Laugarásvegi 39 – skipting eftir tegund vistunar

	Fjöldi barna
Bráðavistun	26
Greiningar- og kennsluvistun	12
Önnur vistun	3
Fósturaðlögun	3

■ Fjöldi barna sem dvaldi á vistheimilinu, meðalaldur og dvalardagar. Samanburður árin 2007 og 2008

	2007	2008
Fjöldi barna	40	38
Meðalaldur	6,0	8,0
Dvalardagar	1.580	1.515
Meðaldvalartími(dagar)	40	40
Nýting	62%	59%

Laugarásvegur – Greining og ráðgjöf heim

Starfsemin á Laugarásvegi var aukin á árinu með þjónustu sem veitt er inn á heimili fjölskyldna. Greining og ráðgjöf heim er þjónusta við fjölskyldur sem þurfa stuðning og ráðgjöf við uppeldi og umönnun barna sinna. Tilvísanir koma frá Barnavernd Reykjavíkur.

	Fjöldi barna
Fjöldi barna	15
Meðalaldur	8,5
Fjöldi daga alls	1.159
Meðalfjöldi daga á barn	77

Skammtímaðvistun á einkaheimilum

Á árinu starfaði einkaheimili sem tók að sér börn í tímabundna vistun með litlum eða engum fyrirvara. Heimilið er með pláss fyrir 6 börn á aldrinum 0 - 18 ára. Hjólin vinna bæði við að taka á móti börnum í skammtímaðvistun.

Vistun barna á einkaheimili getur verið valmöguleiki í stað vistunar á vistheimili, t.d. þegar um mjög ung börn er að ræða og/eða þegar foreldrar geta ekki haft mikið samband við börnin, t.d. vegna veikinda, fjarveru eða af öðrum ástæðum. Einkaheimili taka að sér börn í tímabundna vistun með litlum eða engum fyrirvara. Gert er ráð fyrir að einkaheimilin taki frekar við börnum sem vistast í samráði/sátt við foreldra, þau treysta sér ekki til að taka við unglungum í neyslu eða með aðra alvarlega hegðunarerfiðleika.

■ Skammtímavistun á einkaheimili, fjöldi barna, meðalaldur og dvalardagar – samanburður árin 2007 og 2008

	2007	2008
Fjöldi barna	14	15
Meðalaldur	8	11
Dvalardagar	803	439
Meðaldvalartími	57	29

Fjölskylduheimilið Ásvallagötu 14

Heimilið er faglegt sérúrræði Barnaverndar Reykjavíkur ætlað fjórum börnum, 13–18 ára, til búsetu til lengri eða skemmri tíma. Yfirleitt búa börnin á heimilinu í eitt til fjögur ár. Börnin lúta forsjá kynforeldra sinna eða Barnaverndarnefndar Reykjavíkur. Heimilið er ætlað börnum sem þurfa á varanlegu fóstri að halda en sem ekki hefur tekist að finna viðunandi fósturheimili fyrir. Heimilið er einnig ætlað börnum sem koma úr fóstri þar sem erfiðleikar hafa verið miklir og börnum sem eru í fóstri úti á landi og þurfa sértæka hjálp í skamman tíma, svo sem vegna örorkumats eða vegna umgengni við upprunafjölskyldu. Markmið fjölskylduheimilisins er að vera faglegt sérúrræði í erfiðum barnaverndarmálum, þar sem börnum eru búin traust og örugg uppeldisskilyrði. Markmið með veru þeirra barna sem dvelja á Ásvallagötu eru m.a.

- að aðstoða börnin við að takast á við félagsleg og persónuleg mál
- að skapa börnunum hlýlegt heimili og gera þau að hæfum þátttakendum í leik og starfi
- að veita börnunum umönnun og uppeldi sem hæfir hverju og einu
- að stuðla að jákvæðum samskiptum barnanna við jafnaldra og heimilisfólk

Á árinu dvöldu 5 börn á Ásvallagötu og meðalaldur þeirra var 16,2 ár.

Skammtímaheimilið Hraunbergi 15

Hraunberg 15 er skammtímaúrræði fyrir þrjú ungmenni á aldrinum 13–18 ára sem þurfa tímabundna vistun vegna sérstakra aðstæðna, þá er átt við aðstæður sem eru þannig að ungmennin geta ekki dvalið heima hjá sér, eru að bíða eftir úrræðum á vegum Barnaverndarstofu, Barnaverndar Reykjavíkur, þjónustumiðstöðva eða unnið er að því að þau fari aftur heim. Um tvenns konar vistanir er að ræða, annars vegar skammtímavistun og hins vegar bráðavistun.

Markmið skammtímaheimilisins að Hraunbergi 15 er að tryggja unglingum, sem af einhverjum ástæðum geta ekki dvalið í heimahúsum, traust og örugg uppeldisskilyrði meðan á dvöl stendur.

Stöðugildi í Hraunbergi eru 2,2. Umsjónarmenn heimilisins eru tveir og vinna eina viku í senn. Einn starfsmaður kemur á heimilið að kveldi eftir þörfum. Þau ungmenni sem vistuð eru á skammtímaheimilið þurfa að fylgja þeirri daglegu rútínu sem þau hafa verið í áður s.s skóla, vinnu, tómstundum og öðru félagsstarfi. Ef ungmenni er ekki í skóla eða vinnu þegar það er vistað er það hlutverk vistunaraðila að koma því í viðunandi skólaúrræði eða vinnu sem fyrst. Á árinu dvöldu 16 börn í Hraunbergi og var meðalaldur þeirra 16,1 ár.

Fjölskylduheimilið Búðagerði 9

Heimilið er ætlað fjórum unglingum á aldrinum 13–18 ára. Æskilegur dvalartími er yfirleitt eitt til fjögur ár. Hjón veita heimilinu forstöðu og búa á staðnum. Skilyrði fyrir búsetu á heimilinu er að unglingurinn sé annaðhvort í skóla eða vinnandi og hafi vilja til að standa sig, neyti hvorki áfengis né annarra vímuefna meðan á dvöl stendur og staðfesti með undirskrift sinni að hann treysti sér til að fara eftir heimilisreglum.

Markmið heimilisins er að vera faglegt sérúrræði fyrir börn og fjölskyldur þeirra og að veita unglingum sem ekki geta búið í heimahúsum traust og örugg uppeldisskilyrði meðan á dvöl þeirra stendur. Nánari markmið og áætlun varðandi dvöl unglinga á heimilinu eru gerð í samráði við hann, vistunaraðila, forsjáraðila og starfsmenn heimilisins eftir því sem við á hverju sinni og eru tilgreind í vistunarsamningi sem gerður er við upphaf vistunar.

Við heimilið eru þrjú stöðugildi. Reynt er að hafa andrúmsloftið sem heimilislegast. Lögð er áhersla á gildi þess að sýna ábyrgð, gagnkvæma virðingu og heiðarleika. Leitast er við að efla og bæta samskipti unglínganna við fjölskyldur sínar eftir megni með það að aðalmarkmiði að þau megi komast í sem eðlilegast horf. Er það gert m.a. með því að fyrstu helgina í hverjum mánuði dvelja unglíngarnir hjá fjölskyldu sinni. Aðstandendur (fjölskylda og forráðamenn) unglínganna hafa náð samstarf við starfsfólk heimilisins og haldnir eru reglulegir fundir þar sem farið er yfir gang mála. Á árinu dvöldu 5 börn í Búðagerði og meðalaldur þeirra var 15 ár.

Skammtíamavistun í Álfalandi 6

Heimilið er fyrir fötluð börn, 12 ára og yngri. Þar geta dvalið 6 börn í einu, nokkra sólarhringa í senn. Dvölin er ætluð til þess að foreldrar geti hvílst og/eða komist í frí. Börnin sinna sínum daglegu verkefnum eins og þau gera þegar þau eru heima og njóta umönnunar og afþreyingar í Álfalandi.

■ Fjöldi barna sem dvaldi í Álfalandi 6, meðalaldur og dvalartími – samanburður árin 2007 og 2008

	2007	2008
Fjöldi barna	37	38
Meðalaldur barna	8,5	7,9
Meðaldvalartími	58	57
Dvalardagar	2.157	2.158
Heildarnýting	100%	100%

Stuðningsheimili

Velferðarsvið rekur þrjú stuðningsheimili. Á hverju þeirra búa 2 unglíngar í fjögurra herbergja íbúð ásamt umsjónarmanni. Ungmennin sem flytja á stuðningsheimili eru á aldrinum 17–20 ára, neyta ekki vímuefna né misnota áfengi og stunda vinnu eða nám. Þau eiga það sameiginlegt að hafa ekki möguleika á að búa heima hjá foreldrum eða forráðamönnum sínum né annars staðar. Þau bera sjálf ábyrgð á að greiða fyrir leigu og framfærslu. Búsetuskilyrði er að vera í námi eða vinnu.

Markmiðið er að ungmennin öðlist á þeim tíma sem þau búa á heimilinu sjálfstæði til að búa ein. Hlutverk heimilanna er að bjóða unglíngum, sem þess þurfa, búsetu með stuðningi með það að markmiði að stuðla að aukinni færni þeirra við að taka ábyrgð á daglegu lífi.

Ungmennin þurfa að vera reiðubúin til að nýta sér aðstöðuna sem í boði er á heimilinu. Þau markmið sem vinna þarf að eru sett niður með ráðgjafa og umsjónarmanni. Mikilvægt er að ungmennin vinni markvisst í því að ná settum markmiðum. Ráðgjafi hittir ungmennin reglulega. Ungmennin útskrifast þegar öllum markmiðum hefur verið náð. Lokamarkmiðið er að hafa yfirsýn og getu til að finna nýtt heimili og axla ábyrgð sem fylgir því að sjá um sjálfan sig. Er þó miðað við að dvalartími sé ekki lengri en tvö ár. Árið 2008 bjuggu 6 ungmenni á stuðningsheimilunum.

Unglingasmiðjur

Starfsemin er sniðin að þörfum 13–18 ára unglíngja, sem eru félagslega einangraðir, hafa orðið fyrir einelti, eru óframfærnir/óvirkir, sýna þunglyndis- og kvíðaeinkenni, hafa lítið sjálfstraust, slaka félagsfærni og/eða búa við erfið uppeldis-skilyrði. Meginmarkmið starfsins eru að efla sjálfstraust, leita uppbyggilegra lausna, styrkja hópkennd og jákvæð samskipti, kenna virðingu og umburðarlyndi og auka hæfni í félagslegum samskiptum.

■ Fjöldi þátttakenda í hópstarfi í unglingasmiðjunum – skipting eftir kyni

Unglingasmiðja	Piltar	Stúlkur	Samtals
Stígur	15	13	28
Tröð	14	9	23
Samtals	29	22	51

■ Fjöldi þátttakenda sem útskrifaðist úr unglingasmiðjunum á árinu – skipting eftir kyni

Unglingasmiðja	Piltar	Stúlkur	Samtals
Stígur	8	6	14
Tröð	4	4	8
Samtals	12	10	22

Félagsstarf

Starfræktar eru 16 félagsmiðstöðvar víðsvegar um borgina, sem eru opnar Reykvíkum á öllum aldri. Markmið félagsstarfsins er að fyrirbyggja og draga úr félagslegri einangrun með því að bjóða upp á opið félags- og tómstundastarf auk fjölda námskeiða. Félagsstarfið er vettvangur samfunda, mannlegra samskipta og skapandi athafna. Leitast er við að virkja frumkvæði og hæfileika hvers og eins. Hádegisverður er í boði á öllum þessum stöðvum og aðstoð við böðun. Einnig er boðið upp á hársnyrtingu og fóttaaðgerðir.

■ Fjöldi þátttakenda í opnu félags- og tómstundastarfi – skipting eftir félagsmiðstöðvum

Félagsmiðstöð	Opin vinnustofa s.s. handav., smíðar	Námskeið	Íþróttir
Aflagrandi 40	82	81	13
Ársskógar	111	12	24
Bólstaðarhlíð 43	23	50	26
Dalbraut 27	44	5	5
Furugerði 1	25	1	16
Hraunbær 105	29	40	19
Hvassaleiti 56-58	101	20	80
Hæðargarður 31	52	83	32
Langahlíð 3	22	26	31
Lindargata 59	51	53	
Norðurbrún 1	46	44	10
Sléttuvegur 11	10		13
Vesturgata 7	45	87	20
Samtals	641	502	289

Hlutfall 66 ára og yngri er 9%.

Að auki fer félagsstarf fram á Dalbraut 18–20, í Seljahlíð við Hjallasel og við Þórðarsveig í Grafarholti, en ekki er gerð samskonar talning á þeim stöðum. Í töflunni hér að ofan eru einungis taldir þeir sem taka þátt í félagsstarfi þar sem fram fer skráning. Ótalinn er allur sá fjöldi sem kemur til að spila á spil, fara í ferðalög, í göngur, taka þátt í leshópum eða leiklistarstarfi, fá sér kaffi og með því, hlusta á fréttir og spjalla, svo dæmi séu nefnd. Á öllum þessum stöðvum er það sammerkt að væri fjöldi heimsóknna/mætinga talinn þá skiptu þær þúsundum á hverri stöð.



Stuðningur við fólk í heimahúsum

Veittur er ýmiss konar stuðningur og aðstoð sem miðar að því að fólk geti dvalið sem lengst á eigin heimili. Um er að ræða félagslega heimaþjónustu, stuðning í formi dagvistunar, hvíldarvistunar, heimsendingar á mat, tilsjónar, liðveislu og skammtímadvalar hjá stuðningsfjölskyldum.

Félagsleg heimaþjónusta

Fólk sem býr í heimahúsum og getur ekki annast heimilishald eða persónulega umhirðu hjálparlaust getur fengið félagslega heimaþjónustu. Markmið hennar er að gera fólki kleift að búa á eigin heimili þrátt fyrir erfiðleika, svo sem veikindi, álag, fötlun eða fjölskylduvanda. Þjónustan er margbreytileg og sniðin að þörfum hvers og eins. Starfsfólk í heimaþjónustu annast m.a. almenn heimilisstörf, s.s. heimilisþrif og þvotta, leitast við að mæta persónulegum þörfum og eru félagslegur stuðningur, hvatning og samvera mikilvægir þættir í starfinu.

- Fjöldi heimila alls sem fékk heimaþjónustu 2008 – skipt eftir þjónustumiðstöðvum og aldri notenda

Þjónustumiðstöð	Yngri en 67 ára	67 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	96	339	435
Miðborg og Hlíðar	107	562	669
Laugardalur og Háaleiti	361	1.211	1.572
Breiðholt	177	305	482
Árbær og Grafarholt	94	166	260
Grafarvogur og Kjalarnes	125	179	304
Seljahlíð	0	58	58
Samtals	960	2.820	3.780

- Kvöld- og helgarþjónusta 2008 – skipt eftir þjónustumiðstöðvum og aldri notenda

Þjónustumiðstöð	Yngri en 67 ára	67 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	2	51	53
Miðborg og Hlíðar	7	98	105
Laugardalur og Háaleiti	39	178	217
Breiðholt	8	43	51
Árbær og Grafarholt	7	22	29
Grafarvogur og Kjalarnes	12	8	20
Samtals	75	400	475

Matarþjónusta

Matarþjónusta er með tvennum hætti. Annars vegar er hádegisverður seldur í félagsmiðstöðvunum, hins vegar er matur sendur heim. Framleiðslueldhús eru fjögur, á Dalbraut 21 - 27, Droplaugarstöðum, Lindargötu 59 og Seljahlíð við Hjallasel.

■ Fjöldi matargesta á félagsmiðstöðvum – skipting eftir stöðvum

Félagsmiðstöð	Fjöldi
Aflagrandi 40	78
Árskógar	134
Bólstaðarhlíð 43	41
Dalbraut 27	141
Furugerði 1	73
Hraunbær 105	65
Hvassaleiti 56-58	43
Hæðargarður 31	106
Langahlíð 3	52
Norðurbrún 1	67
Sléttuvegur 11	32
Vesturgata 7	48
Samtals	880

Hlutfall 66 ára og yngri er 9%.

Á Lindargötu 59 eru að meðaltali 185 matargestir á dag og fjöldi seldra máltíða á árinu var 67.591.

■ Heimsendur matur

Þeir sem geta ekki annast matseld sjálfir og sjá sér ekki fært að borða í næstu félagsmiðstöð eiga kost á að fá heimsendan mat.

■ Heimsendur matur

Fjöldi einstaklinga	1.141
Fjöldi máltíða	123.285

Hlutfall 66 ára og yngri var 15%, en var 13% árið 2007 og 12% árið 2006.

■ Fjöldi heimila sem fær heimsendan mat – skipting eftir þjónustumiðstöðvum og aldri notenda

Þjónustumiðstöð	66 ára og yngri	67 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	32	146	178
Miðborg og Hlíðar	24	197	221
Laugardalur og Háaleiti	66	384	450
Breiðholt	28	155	183
Árbær og Grafarholt	13	50	63
Grafarvogur og Kjalarnes	10	36	46
Samtals	173	968	1.141



Akstursþjónusta eldri borgara

Akstursþjónusta eldri borgara er fyrir þá íbúa Reykjavíkur sem eru 67 ára eða eldri, búa sjálfstætt og eru ófærir um að nota almenningssamgöngur vegna langvarandi hreyfihömlunar og hafa ekki aðgang að eigin farartæki. Markmið með þjónustunni er að gera eldri borgurum í Reykjavík kleift að búa lengur heima. Þjónustumiðstöðvar Reykjavíkurborgar meta umsóknir um akstursþjónustu með hliðsjón af gildandi reglum og möguleikum umsækjanda til að nýta sér almenningssamgöngur og/eða aðra ferðamöguleika. Ferðaþjónusta fatlaðra í Reykjavík sér um framkvæmd þjónustunnar í nánú samstarfi við Strætó bs.

■ Akstursþjónusta aldraðra – fjöldi umsækjenda á árinu – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi umsækjenda*
Vesturbær	105
Miðborg og Hlíðar	198
Laugardalur og Háaleiti	442
Breiðholt	107
Árbær og Grafarholt	55
Grafarvogur og Kjalarnes	50
Samtals	957

*Þar með talið endurmat á þjónustubörf.

■ Akstursþjónusta aldraðra – fjöldi notenda og fjöldi ferða í desember – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi notenda	Fjöldi ferða	Meðalfjöldi ferða
Vesturbær	59	388	7
Miðborg og Hlíðar	102	768	8
Laugardalur og Háaleiti	208	1.427	7
Breiðholt	55	473	9
Árbær og Grafarholt	30	215	7
Grafarvogur og Kjalarnes	24	181	8
Samtals	478	3.452	7

■ Akstursþjónusta aldraðra – fjöldi notenda í desember – skipting eftir þjónustumiðstöðvum og aldri

Þjónustumiðstöð	67-79 ára	80-89 ára	90+ ára	Samtals
Vesturbær	24	30	5	59
Miðborg og Hlíðar	35	63	4	102
Laugardalur og Háaleiti	59	133	16	208
Breiðholt	22	32	1	55
Árbær og Grafarholt	19	11	0	30
Grafarvogur og Kjalarnes	13	9	2	24
Samtals	172	278	28	478

Ferðaþjónusta fatlaðra

Ferðaþjónusta fatlaðra er fyrir þá íbúa Reykjavíkur sem eru hjólastólanotendur, blindir, geta ekki notað önnur farartæki eða eru ófærir um að nota almenningssvagnaþjónustu vegna annarrar langvarandi fötlunar og hafa ekki aðgang að eigin farartæki. Markmið þjónustunnar er að gera þeim sem ekki geta nýtt sér almenningssvagnaþjónustu kleift að stunda atvinnu og nám og njóta tómstunda. Þjónustumiðstöðvar Reykjavíkurborgar meta umsóknir um ferðaþjónustu fatlaðra með hliðsjón af gildandi reglum og möguleikum umsækjanda til að nýta sér almenningssamgöngur og/eða aðra ferðamöguleika. Ferðaþjónusta fatlaðra í Reykjavík sér um framkvæmd þjónustunnar í nánú samstarfi við Strætó bs.

■ Ferðaþjónusta fatlaðra – fjöldi umsækjenda á árinu – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi umsækjenda*
Vesturbær	15
Miðborg og Hlíðar	19
Laugardalur og Háaleiti	45
Breiðholt	48
Árbær og Grafarholt	22
Grafarvogur og Kjalarnes	35
Samtals	184

*Þar með talið endurmat á þjónustubörf.

■ Ferðaðþjónusta fatlaðra – fjöldi notenda og fjöldi ferða í desember – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi notenda	Fjöldi ferða	Meðal-fjöldi ferða
Vesturbær	46	785	17
Miðborg og Hlíðar	82	1.604	20
Laugardalur og Háaleiti	246	4.754	19
Breiðholt	124	2.726	22
Árbær og Grafarholt	52	1.027	20
Grafarvogur og Kjalarnes	137	3.136	23
Samtals	687	14.032	20

■ Ferðaðþjónusta fatlaðra – fjöldi notenda – skipting eftir þjónustumiðstöðvum og aldri

Þjónustumiðstöð	Yngri en 18 ára	18-29 ára	30-66 ára	67-79 ára	80 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	2	6	22	9	7	46
Miðborg og Hlíðar	3	12	40	13	14	82
Laugardalur og Háaleiti	7	37	131	34	37	246
Breiðholt	13	12	68	24	7	124
Árbær og Grafarholt	10	2	31	7	2	52
Grafarvogur og Kjalarnes	23	28	62	10	14	137
Samtals	58	97	354	97	81	687



Liðveisla við fatlaða

Liðveisla er persónulegur stuðningur sem miðar að því að rjúfa félagslega einangrun, t.d. aðstoð við að njóta félags- og menningarlífs. Auk einstaklingsliðveislu voru starfandi liðveisluhópar.

■ Fjöldi sem fékk liðveislu, fjöldi liðveislutíma og biðlisti – skipting eftir þjónustumiðstöðvum og aldri notenda

Þjónustumiðstöð		Yngri en 18 ára	18 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	Fjöldi notenda	3	11	14
	Fjöldi tíma	164	1.842	2.006
	Biðlisti í lok árs	1	8	9
Miðborg og Hlíðar	Fjöldi notenda	15	25	40
	Fjöldi tíma	1.218	2.707	3.925
	Biðlisti í lok árs	10	14	24
Laugardalur og Háaleiti*	Fjöldi notenda	49	122	171
	Fjöldi tíma	4.424	9.663	14.087
	Biðlisti í lok árs	2	9	11
Breiðholt**	Fjöldi notenda	19	22	41
	Fjöldi tíma	2.029	1.729	3.758
	Biðlisti í lok árs	27	14	41
Árbær og Grafarholt	Fjöldi notenda	12	8	20
	Fjöldi tíma	1.077	453	1.530
	Biðlisti í lok árs	3	1	4
Grafarvogur og Kjalarnes	Fjöldi notenda	36	31	67
	Fjöldi tíma	2.195	2.923	5.118
	Biðlisti í lok árs	13	10	23
Samtals	Fjöldi notenda	134	214	348
	Fjöldi tíma	11.107	19.317	30.424
	Biðlisti í lok árs	56	56	112

*Þar af frekari liðveisla 15 notendur, 602 stundir.

**Breiðholt annast umsýslu vegna Barnaverndar Reykjavíkur.

Tilsjónarmenn og persónulegir ráðgjafar

Persónulegur ráðgjafi tekur að sér stuðningshlutverk við barn eða ungling. Tilsjónarmaður er foreldrum/fjölskyldum til stuðnings.

- Fjöldi einstaklinga / fjölskyldna sem fær tilsjón / persónulegan ráðgjafa, tímafjöldi og biðlisti í árslok – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð		Yngri en 18 ára	18 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	Fjöldi notenda	9	2	11
	Fjöldi tíma	516	274	790
	Biðlisti í lok árs	4	0	4
Miðborg og Hlíðar	Fjöldi notenda	2	4	6
	Fjöldi tíma	249	919	1.168
	Biðlisti í lok árs	5	3	8
Laugardalur og Háaleiti	Fjöldi notenda	9	6	15
	Fjöldi tíma	562	290	852
	Biðlisti í lok árs	0	2	2
Breiðholt	Fjöldi notenda	43	7	50
	Fjöldi tíma	5.132	534	5.666
	Biðlisti í lok árs	41	6	47
Árbær og Grafarholt	Fjöldi notenda	5	4	9
	Fjöldi tíma	233	835	1.068
	Biðlisti í lok árs	5	0	5
Grafarvogur og Kjalarnes	Fjöldi notenda	15	3	18
	Fjöldi tíma	828	240	1.068
	Biðlisti í lok árs	7	2	9
Samtals	Fjöldi notenda	82	26	108
	Fjöldi tíma	7.520	3.092	10.612
	Biðlisti í lok árs	62	13	75

*Breiðholt annast umsýslu vegna Barnaverndar Reykjavíkur.

Stuðningsfjölskyldur

Hjá Reykjavíkurborg er þjónusta í formi stuðningsfjölskyldna veitt á grundvelli d. liðar 24. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002 og 11. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991. Stuðningsfjölskyldur taka börn til dvalar á heimilum sínum reglubundið, oft eina eða tvær helgar í mánuði. Markmiðið er tvíþætt: annars vegar að hvíla foreldra, sem í flestum tilfellum eru einstæðir og njóta ekki stuðnings við uppeldið. Hins vegar að veita börnunum tilbreytingu, auka þekkingu þeirra og taka markvisst á hegðunar- og tilfinningalegum þáttum í fari þeirra. Á árinu störfuðu 108 stuðningsfjölskyldur, samanborið við 109 stuðningsfjölskyldur árið 2007.

■ Fjöldi barna í tengslum við stuðningsfjölskyldu og fjöldi barna á biðlista í lok árs – skipting eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi barna	Biðlisti í lok árs
Vesturbær	14	4
Miðborg og Hlíðar	7	4
Laugardalur og Háaleiti	29	14
Breiðholt	75	44
Árbær og Grafarholt	15	8
Grafarvogur og Kjalarnes	23	5
Samtals	163	79

*Breiðholt annast umsýslu vegna Barnaverndar Reykjavíkur.

Stuðningurinn heim – uppeldisráðgjöf

Stuðningurinn heim – uppeldisráðgjöf er þjónusta til foreldra sem þurfa tímabundið stuðning og ráðgjöf við uppeldi og umönnun barna sinna. Stuðningurinn er veittur á heimili fjölskyldunnar. Á árinu fengu 82 fjölskyldur 126 barna stuðning, samanborið við 112 fjölskyldur með 201 barn árið 2007.

Dagvist fyrir aldraða

Dagvist er stuðningsúrræði fyrir aldraða sem búa í heimahúsum. Markmiðið er að rjúfa félagslega einangrun og stuðla að því að þeir geti búið lengur heima. Í dagvist er boðið upp á tómstundaiðju, léttar leikfimisæfingar, fæði, hvíldaraðstöðu og aðstoð við böðun. Gestir dagvistar eru sóttir að morgni og ekið heim síðdegis. Dvalartími getur verið frá einum upp í fimm daga í viku. Dagvist er rekin á daggjöldum frá heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu og með greiðsluþátttöku gesta. Dagvist fyrir aldraða sem Reykjavíkurborg rekur er á tveimur stöðum í borginni, í Þorraseli á Þorragötu 7 og á Lindargötu.

■ Þorrasel

Dagvistin við Þorrasel er fyrir einstaklinga sem þurfa félagskap, hvatningu, eftirlit og aðstoð við athafnir daglegs lífs. Í Þorraseli er pláss fyrir 40 einstaklinga í senn. Fjöldi gesta á árinu var 78 og meðalaldur þeirra 81 ár.

■ Lindargata

Dagvistin á Lindargötu er skilgreind sem hjúkrunardagvist en þangað koma einstaklingar sem greindir hafa verið með minnissjúkdóma af völdum heilabilunar. Pláss er fyrir 18 einstaklinga í senn. Fjöldi gesta á árinu var 25 og meðalaldur þeirra 82 ár.

Fjármál

■ Heildarrekstrargjöld Reykjavíkurborgar og Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar – Samanburður sl. 5 ár

Ár	Reykjavíkurborg millj. kr.	Félagsþj. / Velferðarsvið millj. kr.	Hlutfall
2004	35.221	5.488	15,58%
2005	39.903	5.152 ¹⁾	12,91%
2006	48.348	6.076	12,57%
2007	46.696	6.762 ²⁾	14,48%
2008	51.681	7.657	14,82%

1) Velferðarsvið tók til starfa 1.6.2005.

2) Miðborgarmál og hverfisráð eru ekki meðtalin – voru flokkuð með þjónustu- og rekstrarsviði.

■ Skipting rekstrarútgjalda Velferðarsviðs í þúsundum króna

	Tekjur	Laun og launa- tengd gjöld	Annar rekstrar- kostnaður	Rekstrar- niður- staða	ESK. áætlun tímabils	Frávik tímabils	Hlutfall af ESK. áætlun tímabils
Aðalskrifstofa, nefndir og ráð	-4.221	180.576	82.957	259.312	255.855	-3.457	-1%
Úrræði – Aðalskrifstofa	-287.614	302.140	1.454.190	1.468.715	1.572.954	104.239	7%
Hjúkrunarheimili	-800.825	676.892	337.519	213.585	2.007	-211.578	
Barnavernd Reykjavíkur	0	259.169	261.210	520.379	519.505	-874	0%
Fjárhagsaðstoð til framfærslu og átaksverkefni	-5.310	3.034	806.798	804.522	757.536	-46.986	-6%
Húsaleigubætur og framlag til Félagsbústaða	-662.480	0	1.810.935	1.148.455	1.136.715	-11.740	-1%
Önnur gjöld	0	8.373	94.302	102.675	175.813	73.138	42%
Þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts	-13.124	169.913	98.073	254.861	241.110	-13.751	-6%
Þjónustumiðstöð Breiðholts	-19.826	400.854	180.311	561.339	595.440	34.101	6%
Þjónustumiðstöð Grafarvogs og Kjalarness	-21.314	208.937	126.307	313.931	321.637	7.706	2%
Þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis	-257.846	1.021.984	359.212	1.123.352	1.155.149	31.798	3%
Þjónustumiðstöð Miðborgar og Hlíða	-171.235	561.048	391.697	781.510	814.796	33.286	4%
Þjónustumiðstöð Vesturbæjar	-71.644	295.458	189.681	413.495	410.422	-3.074	-1%
Sameiginlegt vegna þjónustumiðstöðva	0	0	-308.885	-308.885	-303.143	5.742	-2%
Velferðarsvið	-2.315.439	4.088.378	5.884.307	7.657.246	7.655.796	-1.450	47%

Helstu lykiltölur 2007 og 2008

■ Helstu lykiltölur 2007 og 2008

	2007	2008
Félagsleg heimaþjónusta		
Rekstrarniðurstaða	846.543	909.814
Fjöldi heimila	3.710	3.780
Fjárhagsaðstoð		
Rekstrarniðurstaða	1.024.655	1.057.598
Fjöldi heimila	2.491	2.774
Húsaleigubætur		
Rekstrarniðurstaða	394.767	455.730
Fjöldi heimila	5.815	6.239
Sérstakar húsaleigubætur		
Rekstrarniðurstaða	105.088	94.891
Fjöldi heimila	647	698
Stoðþjónusta		
Rekstrarniðurstaða vegna liðveislur, tilsjónar og stuðningsfjölskyldna	137.168	168.179
Fjöldi notenda sem fær liðveislur eða tilsjón	344	451
Fjöldi barna í tengslum við stuðningsfjölskyldu	152	163
Barnavernd Reykjavíkur		
Fjöldi barnaverndartilkynninga	3.762	3.814
Fjöldi barna (mál til meðferðar)	2.384	2.589
Fjöldi fjölskyldna	1.901	2.089
Leiguíbúðir í eigu Félagsbústaða		
Fjöldi íbúða	1.748	1.826
Fjöldi úthlutana	175	195
Fjöldi á biðlista í árslok	761	888
Þjónustuíbúðir fyrir aldraða		
Fjöldi þjónustuíbúða	342	339
Fjöldi úthlutana	52	44
Fjöldi á biðlista í árslok	368	412
Heimsendur matur		
Fjöldi notenda	989	1.141
Fjöldi máltíða	105.636	123.285
Starfsmenn		
Fjöldi starfsmanna 1. nóvember	1.204	1.239
Fjöldi stöðugilda að meðaltali á mánuði	865	870
Meðalaldur starfsmanna	45	45



Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Höfðatorgi, Borgartúni 12-14
105 Reykjavík

Sími 4 11 11 11
www.velferdarsvid.is
velferd@reykjavik.is